

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Hét hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Hét hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
 4-hatásos péntekkor egyszer 20 fillér.
 minden követelésnél 10 fillér.

Élytér pótt óra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, szeptember 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Párba! és parlamenti botrány a sajtószabadság körül.
- Nem mond le a csanádi főispán.
- Kevés a perköltség.
- Gyanus részvénytársaság.
- Az orvos szerelme.
- A szegény hercegnő.
- Aradi tanárból — budapesti igazgató.
- A nagy művész nyomorgó rokonai.
- Megvádolt aradmegyei főszolgabírók.
- A törvénytelen bárónő.
- Letartóztatott aradi szülésznő.

Regény-folytatás.

Arad, szeptember 20.

Az öreg Arvaszéknek, amelynek szíve megtaplósodott a hagyatékért patvarkodó emberek pöreinek, a kis-korúak ingatlanaira engedélyezett kölcsönök és hasonló ügyek intézése közben, holnap le kell szállania — vagy föl kell emelkednie? — a szerelem világába, hogy eldöntse: egymáséi lehetnek-e a hercegnő és a birodalmi gróf, nőül veheti-e Idát a Bernhard?

Mindennek a baja ez esetben is a tapasztalatlanok és a naivok által annyira sóvárgott, az annyira dicsőített vagyon. Ha Ida nem a számlálatlan milliók urának, Sulkovszky József hercegnek lányaként születik, hanem például Szabó Ida lesz, s az apja egy magyarvárosi kaptafakészítő, akkor nincs vagyona, de valószínűleg nem is helyezik gondnokság alá, nem

kap apanázst, de ép ezért nem kell attól tartania, hogy a gondnoka elkölti, s ha egy nagy kinnal befejezett válópör után újra férjhez akar menni, nem kell az árvaszéktől engedelmet kérnie, csak a maga szívéből. S akkor az a gond se gyötri sem őt, sem pedig az árvaszéket: vajjon önzetlennül, az igazi regényhősök hőtiszta érzésével szereti-e őt a kérője — akár egy gróf az illeti, akár egy szobafestő-segéd, — vagy pedig érdekből, annak a vagyonnak reményében, amely reá zuhanni készül?

Bizony, nehéz itt az árvaszéknek az apai gondosságot helyesen alkalmazni. Es különösen nehézé teszi még valami. Ez az ügy a maga nagy szövevényében igen sok kapcsolatban áll a külfölddel. Németországból igen előkelő körök figyelme néz ide, sőt a porosz birodalmi parlamentben, így hírlik, interpellációra is alkalmasnak tartják ezt. Magyarországgal szemben könnyű a vád, különösen amikor a közigazgatási hatóságokról van szó. Talán eddig is sikerült a hercegnőt olyan színben feltüntetni, mint áldozatot, a kire a magyar hatóságok rászabadították a gondnokot, „akinek csápjából nem tud menekülni”, s aki miatt attól az ember jogától is meg akarják fosztani, hogy azé lehessen, akit szeret? S elvégre — mondhatják a németek, — ha a hercegnő tönkre akar menni, talán joga van azt a módot válasz-

tani erre, amely neki a legkedvesebb és a legjobban tetsző.

Az ügy kétségtelenül nem ilyen áttetsző és nem ilyen egyszerű. Ha ez ennyire természetes lenne, akkor a bonni törvénytörvényeknek se lett volna joga a hercegnő apját, az öreg herceget gondnokság alá tenni. De kétségtelenül igaz az, hogy semminő gondnokolat nem lehet teljesen a gondnokának kiszolgáltatni s ha a gondnoknak gyámsága rovására van a gyámoltnak s ha a gondnok csakugyan egyéni érdekeket érvényesítene a gondnokság alatt levőnek kárára, — akkor az árvaszéknek nem szabad az igazsággal se haboznia, se késnie.

Igen, az aradi árvaszék dolgát ép a külföld figyelme teszi felelősségteljessé. Nem tudjuk, hogy a harcban állók közül kinek van igaza, a gondnoknak, vagy a hercegnőnek-e s ha a pörös iratok olvasása közben egy vagy más oldalra hajolna is a véleményünk, bizonyára nem vágna az ujságírói hivatásba, hogy arra az oldalra az árvaszéket csábítani akar-nók. Csak azt kell hangoztatnunk: az aradi árvaszéknek különös figyelmére, ítélő érzékére és szabad látására van szüksége, hogy ebben a regényben a döntést, az igazság teljes és meg nem támadható mértékével alkalmazza. S ha a regény eddigi folytatásai azoknak szereztek elégtételt, akik szegényül születtek s a szegénységükért halálkodtak, az árva-

Még szentimentálisabban!

Írta: H. Jeszenszky Sándor.

A villa szalonjában esthomály van. A nyitott zongora előtt a szőnyegen két fehérkamásli s feljebb derékmagasságra két fehér kézelő villog a sötétben. A kézelőből két hosszú, mozdulatlan kéz körvonala mosódnak el a zongora fehér billentyűzetén. A felsorolt tárgyak tulajdonosa, a zongoraművész nem látható a sötétben, mert fekete ruhája van és arcát a dicsőség napáugari sötétbarnára égítették.

A nyitott ablaknál egy éltesebb hölgy, a mama körvonalaival világítja meg a háttérben lévő alkonyi ég. A mamáról nem tudni, hogy kinéz-e az ablakon, vagy benéz, csak egy hatalmas fekete folt s a szigoruan határoított körvonal látszik. Hogy hova néz a mama, különben is mellékes, mert csak az a fontos, hogy jól hallgatózik-e. Már pedig a mama nagyon jól hallgatózik. Epen azon a jól ki-próbált helyén ül, a hol a verandáról jövő hanghullámok kelő szög alatt érintik dob-hártyáját.

A verandán a szalon nyitott ablaka mellett ül a leány, akit a mama, ha epés kedvében van, röviden „még-leány”-nak szokott nevezni. Mellette egy másik karosszékben, meglehetősen közel, mit sem sejtve, ül a fiatal-ember.

— Ma nagyon népes volt a tennisz pályás, — mondja a fiatalember.

— Lehetett játszani? — kérdi a leány.
 — Nem, inkább néztünk; pár gyönyörű játék volt, — feleli a fiatalember. — Miért nem jött ki?
 — Nem volt kedvem, — s mint aki hamar feltalálja magát, folytatja sebesen a leány — tudja, nagyon szeretek itthon lenni, a háztartás körül annyi dolog van.
 — Egészen jó fordulat — dűnyögi a mama.
 — Maga foglalkozik itthon valami házi teendővel? — kíváncsiskodott a fiatalember.
 — Oh, hoayne! Ma például a nyári befőt-teket készítettük ...
 — Bocsánat, — vágott közbe a fiatalember — most jut eszembe, a holnapi báira van már asztalunk, a fürdőorvos az egész társaságról gondoskodott.
 — Már kibujt a nyomorult — elégedetlenkedett esendben a mama az ablaknál.
 — Van asztal? — örvendett a leány, — legalább nyugodtan vacsorázhatunk és üdö-gélhetünk. Tudja, én nagyon szeretek egy egy, esetleg két emberrel elbeszélgetni. Unom azt a folytonos táncot. Ugy-e maga sem szeret táncolni?
 — Én már régóta nem táncolok, — felelte bizonyos blazirtsággal a fiatalember.
 — Tehát már maga ülő-turokat kér?
 — Igen.
 — És hosszúak ezek az ülő-turok?
 — Személye válogatja.
 — Hogy érti ezt?

— Ugy, hogy némelyeket hamar elvisz-nek tőlem, másokat órákig a nyakamon hagy-nak, — magyarázta a fiatalember.
 — Ja vagy úgy! Én azt hittem, hogy maga azokat, a szívet kérdeve, méri hosszura és rövidre.
 — Sajnos, nem mindig engedelmesked-hünk a szívünknek s még többször má-ok teszik lehetetlenné, hogy engedelmeskedhes-sünk neki.
 A mama a szív szóra elégedetten dör-mög, míg elérkezettnek látván az időt, hátra-szól:
 — Chopin Nocturne opus 15 numero 2. Fis-dur.
 Lassan megmozdul a két villogó kézelő s benne a két kéz. A zongora szól.
 — Pedig a szív parancsol, — sóhajtja a leány.
 — Nekem ugyan parancsolhat, ha lehet-tlent kíván, nem engedelmeskedem neki, — tör ki az egészséges ellenállás a fiatal-emberből.
 — Maga ellent tudna állni szívének? — sopánkodik a leány.
 — Miért ne? Először is vigyázok reá, hogy erősebben ne akarjon, mint a milyen ellenálló erővel én bírok.
 A mama idegesen fészkelődik a helyén, végre hátraszól:
 — Szentimentálisabban!
 — Tehát maga kormányozza a szívet, — állapítja meg a leány.

szék adjon némi vigasztalást arra nézve is, hogy akit milliók fenyegetnek, annak sincs oka végkép kétségbeesnie és a porosz birodalmi parlamenthez fordulnia segítségért.

PÁRBAJ

és parlamenti botrány a sajtószabadság körül.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, szeptember 20.

Megirtuk lapunkban, hogy Sümegi Vilmos országgyűlési képviselő, a Magyarország kiadóhivatali főnöke, kedden a Ház folyosóján durván megámatta Radó Sámuel, a Magyar Távirati Iroda című félhivatalos könyvatos lap szerkesztőjét, mert az a lapjában az ellenzéknek nem tetsző tudósítást közölt a vasárnap Főlegyházán történt politikai botrányról, amely abból keletkezett, hogy Holló Lajos beszédét a népgyűlés munkapárti közössége nem akarta meghallgatni.

Párbaj — bocsánatkéréssel.

Az affért ma reggel pisztolypárbajjal intézték el. A felek segédekkel pontban 9 órakor jelentek meg a honvédelvassági laktanyában. Radó Sámuel segédei Farkas Zoltán és Farkas Pál, Sümegi segédei Zlinszky István és Mádi-Kovács János voltak. Vezetőségéd Farkas Zoltán volt. Feltételek voltak: egyszeri golyóváltás 30 lépés távolságból, öt lépés advance-szal. Felállítás után a vezetőségéd által adott jelre Radó Sámuel rögtön lött. Sümegi Vilmos nem élt a lövés jogával, letette a pisztolyt és oda ment Radó Sámuelhez, kihez a következő szavakat intézte:

— Nagyon sajnálom a történetet, bocsásson meg.

— A felek erre kezet nyújtottak egymásnak, kibékiáltak.

Folytatás — a parlamentben.

Az affért a munkapárt ezzel nem tekintette elintézettnak, mert úgy látták, hogy az ellenzék az ilyen inzultusokkal terrorizálni akarja a velük nem egyező politikájú lapokat. Napirend előtt Hegedüs Kálmán szavá-

tette ezt az affért és a beszéd körül a parlamenti botrányok egész sora keletkezett.

Az ülés e részéről itt közöljük a tudósítást:

Elnök: Kabos Ferenc.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Elnök bemutatja a beérkezett feliratokat, amelyeknek különböző bizottságokhoz való utasítása tárgyában az ellenzék a szokott módon névszerinti szavazást kért, amit az elnök elrendelt.

Hegedüs Kálmán (munkapárti) elnöki engedéllyel szavá tette a Radó—Sümegi affért, mint a sajtószabadság és az országgyűlési tudósítási szolgálat szabadságának súlyos megsértését. Felolvassa a „Magyarország” tegnapi számát, amelyben le van írva az affér. Kijelenti, hogy az ügy személyes részével nem foglalkozik, mert el van intézve. Személyes ügy nem is tartozik a Ház elé. De ki kell emelni az ügy jellemző tüneteit, amelyek a közéletünknek beteg jelenségei. A sajtószabadság körül erkölcsi fogalomzavar támadt. A sajtó felett csak a sajtóbírói ítélet lehet. (Zajos helyeslés balról.) A sajtó tartozéka az alkotmányoknak. Ebben a Házban a sajtó munkásai törvényes jogokat élveznek. Általuk nyer tudomást az ország a parlament dolgairól és általuk ellenőrizheti a képviselők munkáját. A parlament nem lehet játékszere egy elaltított ellenzék harci kedvtelésének. Ez a parlament mindig megbeszélte a sajtó munkásait és törvényben adott neki jogot az itt való tartózkodásra. A mi azonban tegnap történt, az terrorizálás a sajtónak. (Helyeslés jobbról)

Hock János: Az csak két ember verakédeése volt.

Hegedüs Kálmán: Ha a tegnapi eset nem terrorizmus a sajtó ellen, akkor nincs terrorizmus, és ha ez nem a legsötétebb reakció, akkor nem tudom mi az. (Taps jobbról, gunyos taps balról.) Ezek az incidensek olyan párt köréből kerülnek ide, amely a nyugati kultúra lapvirágjaiból tulipánt akar itt csinálni.

Hock János: Lipót rend és Lipótmező! (Derűlttség.)

Hegedüs Kálmán: Gondolatait mindenki szabadon terjesztheti.

Bakonyi Samu: Mondja ezt Khuennek!

Hegedüs Kálmán: A tegnapi eset folytán a sajtószabadság veszélyeztetve van és egy hírlapíró sincs biztonságban, hogy tudósításai miatt nem fogják-e inzultálni.

Hock János: Hazugságokat mindig meg lehet torolni!

Hegedüs Kálmán: Nem szoktam rágalmazni! (Zaj.)

Hock János: Nem önre mondtam!

Kovácsy Kálmán: A rágalom nem a mi fegyverünk!

Felkiáltások: Ott rágalmaznak!

Kovácsy Kálmán: Ki rágalmaz? Kinek a kenyere a rágalom? Világosan beszéljen.

(Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Hegedüs Kálmán: Leokét nem fogadok el azoktól, akik éveken át hazugságaikkal az egész országot félrevezették.

(E szavakra az egész ellenzék felugrik helyéről. Óriási zaj támad. Justh Gyula, Bakonyi Samu, Kállay Ubul a padot verik. A munkapárt visszakibál. A teremben leírhatatlan zaj támad. Mindkét oldalon állnak és kiabálnak a képviselők. Fenyegető karok emelkednek. Sokan a terem közepére rohannak. Az óriási zivajban az elnök esengője folyton szól, de a csend nem áll helyre.)

Horváth Gyula folyton hadonászva kiáltja a terembe: Disznó, pimasz!

(A zaj nem csendesül. Az ellenzék folyton zajong, a munkapárt szüntén. Sokan öklükkel fenyegetőznek.)

Farkas Pál: Ne fenyegetőzzenek! Nem engedjük terrorizálni magunkat.

Nagy Sándor: Nem engedjük magunkat megfélemlíteni.

(Náray Lajos a zajongó munkapártiak közé megy és csendesíti őket.)

Elnök: Tessék végre meghallgatni az elnököt. Hegedüs Kálmán képviselő urat az ellenzéki pártok megsértéséért rendreutasítom. (Helyeslés balról.)

Felkiáltások jobbról: És mi lesz Horváth Gyulával? (Zaj.)

Elnök: Nem hallottam az illető szavakat.

Hoványi Gyula: Majd talán megismétli!

Horváth Gyula hallgat.

Elnök: Akkor majd a gyorsírói feljegyzésekből fogom megállapítani, mi történt és a szerint intézkedem.

Hegedüs Kálmán felolvassa a főlegyházai gyűlésről szóló tudósítást.

Felkiáltások balról: Nem tartozik ide!

Horváth Gyula: Ugy látszik, csak az volt a cél, hogy ezt a piszkot idehozzassák. (Nagy zaj.)

Farkas Pál: Hát nekik minden szabad? (Zaj.)

Kabos elnök: Én nem tudok mindenkinek a szájaíze szerint eljárni. Figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon a felszólalás jogaiménél. (Mozgás a munkapártion.)

— Eh, nem is törődöm vele! — feleli a fiatalember, akit már kissé idegessé tesz, hogy egy testrésze iránt ilyen nagy érdeklődéssel vannak.

A mama nagyon dühös.

— No várj csak, kerülj egyszer a kezem közé, — dühnyógi fogai között. — Nem törődés veled? Majd meglátjuk. — Hátraszól:

— Még szentimentálisabban!

— Akkor talán magának nincs is szíve? — hangsúlyozza a leány.

A zongoraművész játéka csupa édesség, a mama várja a hatást.

— Lehet, — feleli a fiatalember.

— Nahát, botfülü ez az ember, — mondja megbotránkozva a mama.

— És biztos maga abban, hogy nincs szíve? — kérdi a leány.

A kertből az alkonyi szellő jázminillatot hoz. A mama szakértelemmel beleszagol — épen jókor, — jegyzi meg.

— Biztos nem vagyok, de eddig úgy tapasztaltam.

Nehéz ember — állapítja meg a mama — ennek a Chopin opus 9 numero 2, Esdur nocturne kell, — s megrendeli.

— És hátha egyszer megtalálná a szívét, a melyről azt hiszi, hogy nincs? Mit csinálna vele?

— Hol van az a holdvilág, — idegenkedik a mama — s az égre néz, s ebben a pillanatban a hold megjelenik a fák között és sütni kezd.

— Igazán nem tudnám, mire használjam.

— Csok most sughatnék ennek a libávnak — fészkelődik a mama.

— Nem tudná semmire sem használni, nem tudná hasznát venni? — érdeklődik a leány.

— Azt hiszem, hogy jól nem.

— Akkor a legokosabban tenné, ha odaadná valakinek, aki hasznát venné — mondja a leány.

A mama érzi, hogy most vagy soha s mig anyai ajkai lelkesülten rebegik, — szentimentálisabban, még szentimentálisabban a lehető legszentimentálisabban — addig karját buzditóan rázza a kert s az ég felé, mintha a jázmin fokozott mérvű illatozásra s a holdat még megvesztegetőbb süítésre hívná fel. És ime, a jázminillat bódítóbban, mint valaha, lengi be a verandát, a hold a legsejtelmesebben ragyogja be a ház előtti kertet s a zongora hangja, mint légies cukros limonádé hömpölyög ki az ablakon.

— Ebben talán igazam van, — adja beleegyezését a fiatalember.

— Puhull! Puhull! — a mama tapsolni szeretne örömben.

— Persze, hogy igazam van, — feleli a leány — nincs szomorubb, mint egy gazdátlan szív.

— Bizony szomorú! — mondja a fiatalember, miközben körülnéz. Megkapja a nyári est bűbája. Ugy érzi, mintha a jázminbokrok Chopin zenélnének s a zongora hangjai, mint sejtelmes fényű sugarak, megvilágítanák a holdat, mely bűbajos illatokat lehelne le a földre. Székét lassan közelebb huzza a leányához.

— Gazdátlan szív, — ismételi halkán a leány.

— A magáé is gazdátlan?

— Nem is tudom.

— Nem tudja?

— Nem.

— Hogy lehet?

— Mert nem egészen tőlem függ, hogy gazdátlan legyen.

— Az igaz, gazdát is kell találni. — elmélkedik a fiatalember.

— Találni is kell s ha megvan, még a gazdának kell minket megtalálni.

A hangok mind tompábban hangzanak s végül csak sugdosás hallatszik, a szavakat már nem érteni. E ég b.j ez a mamának, aki majd kiesik az ablakon, úgy fölül. Leint a zongorát. Csend lesz, olyan csend, amilyen a cirkuszban a halálugrás előtt.

Egyszerre valami hirtelen nesz hallatszik a verandáról s egy, a fiatalemberéhez alig hasonló indulattól remegő hang mondja: „Feleljen! kérem, feleljen!” Pár pillanatig újra csend és egy tisztán esengő „igen” röppen tova az éjbe.

A fehér kamáslik, a fehér kézelők megmozdulnak. Valami feketeség eltakarja a zongora fehér billentyűzetét. A kamáslik végig mennek a szobán s a háttérben eltűnnek. A mama, aki már az ablakdeszkán fekszik, elvesztette az egyensúlyt s az Isten őrizte, hogy nem zuhant a szerelmes párra. Szuszogva, de azért boldogan vigyázva, hogy zajt ne csináljon, kapaszkodik a szaluk vas kítamasztójába s erőlködve lassan visszabuzza magát a szalonba.

Hegedűs Kálmán röviden befejezi beszédét és kéri a Házat, hogy a sajtónak jogait oltalmazza meg. (Helyeslés jobbról.)

Elnök: A képviselő ur direkt hozzám intézett kérdésére kijelentem, hogy az elnöknek nem állanak rendelkezésére eszközök a folyosói incidensek megakadályozására. Ellenben reméli, hogy az a szeretet, amelyet a Ház minden egyes tagja a sajtó és annak munkásai iránt érez, biztosítást nyújt arra, hogy a jövőben hasonló eset nem fordul elő. (Általános helyeslés.)

Holló Lajos személyes kérdésben szólal fel. Részletesen ismerteti, hogy a félegyházi munkapárt mikép zavarta meg a népgyűlést. Megállapítja, hogy a tüntetés tervszerűleg volt előkészítve.

Elnök a gyorsírói jegyzetből megállapítja, hogy Horváth Gyula sértő kifejezéseket használt. Ezért rendutasítja. Az incidens ezzel véget ért s rátértek a napirendre.

Megvádolt

aradmegyei főszolgabírák.

(Faragó István rehabilitálása. — Mladin pöre egy községi bíróval.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20.

Az aradi törvényszék előtt ma két aradmegyei főszolgabíró ügye került tárgyalásra. Faragó István világosi főbíró a vádtanács rehabilitálta ismeretes afférjében; az eleki főbíró ügyében még nincs ítélet.

A két pörrel ez a tudósításunk:

Az aradi kir. törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott Faragó István világosi főszolgabíró ügyével, kit tudvalevőleg Grill József világosi kádármeister jelentett fel személyes szabadság megsértéséért. Grillnek a múlt év végén ugyanis kigyulladt a háza s ő a tűzvésznel különböző intézkedéseket tett. Faragó felszólította, hogy ne avatkozzék az oltás munkájába, majd miután Grill továbbra is parancsokat osztogatott, a bangos embert elkísértette s reggelig a község házában őriztette. Az aradi kir. ügyészség a vizsgálat lefolytatása után a vád képviselőt nem vette át, mire Grill felfolyamodása folytán a tábla a vád átvételére utasította az ügyészséget. A vádtanács már egyszer foglalkozott az ügygyel s akkor megszüntető határozatot hozott, de a tábla újabb vizsgálatot rendelt el. Így aztán ma ismét foglalkozott az ügygyel a vádtanács s a vádiratot újólág visszautasította.

Nagypél község képviselőtestületének egy része 1907-ben fegyelmi vizsgálatot kért a főispántól Goldis László községi jegyző ellen, mert az állításuk szerint az utadó kivetésénél nem járt el méltányosan. Azt panaszolták ugyanis, hogy az összeírásnál azt tüntette fel a körjegyző, hogy Filip Leó földbirtokosnak 47 igásmarhája van, holott Filipnek akkor 34 pár igája volt. Ily módon Filipre kevesebb adót róttak ki. A főispán el is rendelte a vizsgálatot s annak vezetésével Mladin Miklós eleki főszolgabírórt rendelte ki.

A nagypéliek nevében ekkor Morár Nikoláj bíró újabb panasszal fordult a főispánhoz. A panaszban kérte, hogy a vizsgálat vezetésére mást küldjenek ki, mert Mladintól nem várhat a község pártatlan döntést. Egyik terhelő tanujukat ugyanis a főbíró durván elutasította, nagypéli tartózkodása alatt pedig az erősen érdekelt Filip vendégszeretetét élvezte s így attól lehet tartani, hogy befolyásoltatta magát.

A főszolgabíró rágalmozás miatt feljelentette Morárt, kinek ügyében ma volt a

főtárgyalás. A bíróság több tanut hallgatott ki, majd egy jegyzőkönyv beszerzését rendelte el s ezért 30 napon belül újabb főtárgyalási terminust tűz ki.

Nem mond le a csanádi főispán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20.

Több sajtóorgánumban olyan tartalmu közlemény jelent meg, hogy Jakabffy István csanádmegyei főispán és a csanádmegyei munkapárt között ellentétek vannak, amelyek miatt a főispán be is adta lemondását.

A sajtóközlemények szerint a csanádmegyei munkapárt már kinevezésekor hidegen fogadta a főispánt, aki különösképp magaviselete miatt azóta se tudott népszerűsége szert tenni. A munkapárt hermetice elzárkózik a főispántól, aki még a tisztviselőiben se látott elég garanciát s ezért még a nyáron beadta lemondását, amiben azonban eddig többszöri sürgetés ellenére se döntött a miniszterelnök.

Az Aradi Közlöny most legilletékesebb helyről ez ügyre vonatkozólag a következő értesítéseket nyerte:

— A csanádi főispánválságról szóló közlemények tartalma egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. A főispán le nem mondott és felmentését így nem is sürgethette meg. Azok az okok, amelyek a lemondási kombinációknak némi alapot adtak — azok az inkább családi differenciák — a jelenben egyáltalán nincsenek már meg és a főispántól ezidőszert teljesen távol áll a lemondási szándék.

— Ami azt illeti, hogy a csanádi munkapárt a főispánt kinevezésekor hidegen fogadta volna, előre hermetice elzárkóznék és hogy a párt őt nem támogatná, könnyen meglehet cáfolni az elvitázhatatlan tényekkel. Megállapítható ugyanis az, hogy a vármegyei közgyűléseken a munkapárti, vagy helyesebben a hatvanhetes bizottsági tagok tíz esztendő óta nem jelentek meg olyan nagy számban, mint Jakabffy István főispánsága alatt. És ha talán bizonyos dolgok tekintetében voltak is némi eltérések a hatvanhetes bizottsági tagok között ez a közgyűlésen soha meg nem nyilvánult. A külön álláspontot elfoglalók lojalitása folytán a többség mindig egyöntetűen nyilatkozott meg a főispán mellett és nemcsak, hogy le nem szavazta, hanem soha még kritikus helyzetbe se hozta. Az sem áll, mintha a főispán a vármegyei tisztviselők körében se találta támasztékot, mert a vármegye tisztikarában teljes rend uralkodik.

— Sőt nemcsak, hogy a munkapárt és a főispán között nincsenek ellentétek, hanem — mint a válságról szóló közleményben is foglaltatik — az ellenzék is semlegesen viselkedett vele szemben. Ez természetes is, mert Jakabffy főispán Justh Gyulában és párthíveiben az elvek különbözősége ellenére is sohasem az ellenséget, hanem a tiszteltreméltó politikai ellenfelet látta.

— Csanádvármegyében egyébiránt nagyban készülnek a 25 iki vármegyei közgyűlésre, amelynek napirendjén Verseváros obstrukció ellenes felirata is szerepel. Ugy az ellenzék, mint a kormánypárt teljes számban készül résztvenni a gyűlésen, de már most megállapítható, hogy az állandó választmány obstrukció ellenes javaslatának meg lesz a többsége.

Egyébként Jakabffy főispán, aki több héttig távol volt megyéjétől, ma Aradra érkezett és holnap átutazik Makóra, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni.

Kevés a perköltség.

— Az aradi ügyvédi kamara a díjak felemeléséért. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20.

Az aradi ügyvédi kamara választmánya a napokban elhatározta, hogy megkeresi Fábrián Lajos törvényszéki elnököt s megkéri, hasson oda, hogy az ügyvédi munkát a bíróságok jobban honorálják, mint eddig. A szociális mozgalomra tulajdonképpen a békésmegyei ügyvédek akciója adta meg az impulzust az aradi kamarának.

A békésmegyei ügyvédek már régen panaszkodnak amiatt, hogy a bíróságok bántóan kis összeget állapítanak meg munkájukért s úgy mondták: lehetetlen megélni a keresetükből. A békésmegyei ügyvédeknek aztán segítségükre s'etett Gálbory József, a gyulai kir. törvényszék modern gondolkozású elnöke. Gálbory sok tekintetben rendet teremtett a gyulai törvényszéken, most pedig rendet kívánt teremteni az ügyvédi díjszabásokban is. Az elmúlt héten ugyanis teljes ülésre hívta össze a törvényszéket. Az ülésen szép beszédben ajánlotta elfogadásra az általa készített új ügyvédi díjjegyzéket. Kifejtette, hogy az ügyvédek mostani díjmegállapítása nem tart lépést az egyre fokozódó drágasággal, méltányos dolog tehát, hogy az ügyvédek jogos igényei kielégítenek. Igaz, hogy az ügyvédi munkadíjak megállapítása a bíró discretionális joga s e tekintetben senkit kötelezni nem lehet s ezt nem kívánja tenni ő sem, de mégis szükségesnek tartotta normatívként összeállítani a díjjegyzéket, hogy a megállapításoknál méltányosság és egyöntetűség legyen.

A díjjegyzék szerint sommás pereknél 40 százalékkal, egyéb pereknél 26 százalékkal emelkednek az ügyvédek díjai az eddigiekhez képest. A díjjegyzék kinyomott példányait Gálbory elnök körlevél kíséretében megküldte az összes megyebeli járásbíróknak és elfogadásra ajánlotta, egyben pedig elküldte az aradi ügyvédi kamarának is. A kamara a minap tárgyalta az ügyet és elhatározta, hogy az aradi törvényszék területén is megpróbálnak elfogadtatni egy méltányosan fölemelt díjjegyzéket. Bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai: Parecz Béla dr. alelnök, Schütz Henrik dr. titkár és Szalay Károly dr. ügyész — elkészítik a díjjegyzéket és személyesen kéri meg Fábrián törvényszéki elnököt, hogy Gálbory elnök példájára ő is nyújtson segédkezet az ügyvédi munka nagyobb honorálásának keresztülviteléhez.

VIDÉK.

Világos község az elővételi tilalomért. Aradmegye és Aradvárosa is szabályrendeletekben iparkodtak szabályozni a heti vásárokon a kofák uralmát, de az elővásárlási tilalmat tartalmazó szabályrendeleteket a kereskedelmi miniszter nem hagyta jóvá, mert az elővásárlási tilalmat a szabad kereskedelem elveibe ütközőnek tartotta. A miniszteri jóváhagyás megtagadása természetesen mit sem segített a fogyasztóknak, akiket a kofák kapzsisága csaknem teljesen elzár ma attól, hogy a termelőktől szerezhessék be piaci szükségleteiket. Világoson is ez a helyzet. A világosiak teljesen ki vannak szolgáltatva a kofáknak, ugyannyira, hogy Haty Adolf királyi járásbíró vezetésével számos világosi lakos avval a kéréssel fordult a világosi főszolgabíróhoz, hogy tiltsa el a kofákat télen reggel 8, esetleg fél 9, nyáron 7 óra előtt a heti piacon vásárlástól. A főszolgabíró elutasította a kérelmet, ami ellen az érdekeltek felebbezték. A vármegye alispánja most helyben hagyta a főszolgabíró határozatát, de a megokolásban maga is rámutatott

arra a kényszerítő körülményre, hogy a miniszternek a szabad kereskedelem nevében történt állásfoglalása akadályozza meg a megyét abban, hogy olyan vásárrendtartást léptessen életbe, amely a fogyasztó közönséget a mindent összevásárló kofák drágasága ellen megvédi.

Az orvos szerelme.

— Egy hisztérikus leány merénylete. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 20.

Orvosnövendék korában Vaisz György dr. — a nagyhirű Vaisz Sándor volt budapesti kriminálista fia — viszonyt keresett, oly viszonyt, mely nem kötelez, nem jár semmiféle társadalmi és jogi obligóval, melyet megfizetünk a ha ráuntunk, fölbonthatunk fölmondás nélkül. — Egy barátja Bozváry Magdára terelte a figyelmét, egy csinos képű, szőke leányra, ki akkor a Francaise-kávészóban mint pénztárosnő szolgált s akinek, noha még csak tizenhat esztendő múlt, szerelmi téren már multja volt. Vaisz György dr.-nak megtetszett a leány s hamarosan meg is alkudott vele. Lakást bérelt neki és hónaponként ötven-hatvan koronával támogatta. A mulónak tervezett viszony azonban idővel melegebb érzést váltott ki a fiatal orvosjelöltből, s egyszerre csak azon vette észre magát, hogy komolyan szereti a leányt s talán arra is gondolt, hogy feleségül veszi, ha családi körülményei megengedik. Így történt, hogy csakhamar közös háztartásban egyesültek, s hosszabb külföldi utazást is tettek. Négy esztendeig tartott ez az idilli állapot. E közben Vaisz György leszolgált az önkéntességi évét s megszerezte az orvosi diplomát. De történt még valami. Ráunt a leányra s minden áron szabadulni szeretett volna tőle. Igért neki végkielégítést, trafikot, életjáradékot, férjhez akarta adni, kérte, fenyegette, szóval mindent elkövetett, hogy a terhes viszony alól skandalum nélkül szabaduljon, de a leány hajthatatlan volt. Visszautasította a váltságdíjat s követelte, hogy vegye feleségül vagy folytassa vele a közös háztartást. Végre színelég belement az alkuba s egy utolsó találkozásra magához kéreite a fiatalembert. Vaisz György dr. egy detektív kíséretében ment el a leány Márvány-utcai lakására, mert sejtette, hogy valami rosszban tör a fejét. A leány rá tudta venni, hogy négyszem közt beszéljen vele s e közben revolverrel a halántékába lött. Vaisz György dr. folyógyult ugyan súlyos sebesüléséből, de a golyó most is a fejében van.

Bozváry Magda a merénylet után maga jelentkezett a rendőrségen, honnét a büntető törvényszékre kísérték. Az ügyész csak szándékos emberölés kísérletéért tett ellene vádat, mert az orvosszakértők azt mondták, hogy olyan nagy mértékben hisztérikus és ideges, hogy a merénylet alkalmával nem lehetett egészen ura az akaratának.

A budapesti esküdtbíró Mikovics bíró elnöklésével ma tárgyalta Bozváry Magda esetét.

A szerelmes leány vallomása.

A tárgyalás a vádlott kihallgatásával kezdődött. Az általános kérdésekre elmondta, hogy egy vasuti fűtőnek a leánya s most husz esztendő. Tizenhat éves volt, amikor Vaisz György dr.-ral megismerkedett.

Az elnök: Bűnsnek érzi magát?

A vádlott: Nem.

Az elnök: Azt tudja, hogy Vaisz Györgyöt halántékán lötték? Ki lötte meg?

A vádlott: Nálam volt a revolver, de én magamat akartam megölni.

— Tehát félrecsuszott a fegyver?

— Igen. Mikor szemben állt velem, kivettem a zsebemből a revolvert s azt mondtam Vaisz Györgynek:

— Ide nézz!

Erre elsütöttem a revolvert s a golyó véletlenül Vaisz Györgyöt találta.

— De tanuk vannak rá, hogy ön megfenyegette Vaisz Györgyöt.

— Én nem fenyegettem meg.

— Vaisz György tartott is tőle, hogy maga merényletet akar ellene elkövetni, anyira, hogy detektívekkel őriztette magát.

— Mi baja volt önnek Vaisz Györggyel.

— Nekem semmi bajom sem volt vele.

Körülbelül tizenhat éves voltam, amikor megismerkedtem vele.

— Mi volt ön akkor?

— Szégyellem bevallani.

— Nem köteles megvallani. Csak azt mondja el, hogy milyen viszonyban volt vele?

— Mikor megismerkedtem vele, hónapos szobát bérelt nekem s attól fogva szerelmi viszonyban éltünk. Másfél évig éltünk így, s aztán közös háztartást vittünk. A háztartás költségeit Vaisz György viselte. Közben két hónapig külföldön utazgattunk s mint férj és feleség szerepeltünk a világ előtt.

— Miféle reménnyel kezdte Vaisz György a viszonyt?

— A legszebb reménnyel.

— Mondta azt, hogy el fogja venni?

— Azt mondta, hogy addig míg, az édes apja él, nem vehet el. De apja halála után el fog venni. Nem egyszer mondtam neki: Nézd, én olyan származású vagyok, hogy te engem nem vehetsz feleségül. De ő megesküdött az apja és az anyja életére, hogy el fog venni. Én férjhez mehettem volna máshoz is, de Vaisz György fenyegetett, hogy megöl, ha elhagyom őt.

A vádlott elmondja ezután, hogy Vaisz György egyszer csak elhidegült tőle, s kijelentette neki, hogy elhagyja. Ezen annyira elkeseredett, hogy önnyilkos akart lenni. Magához vette a revolvert s kiment a városligetbe, hogy ott eleméssze magát. De nem tudott a revolverrel bánni, visszament a lakására. Másnap elment a nővéréhez azzal az elhatározással, hogy ott fogja magát agyonlőni. Később odajött Vaisz György is. Beszélgetés közben, ugymond, azt kérdeztem tőle:

— Gyurikám, szeretnél e engem halva látni?

Vaisz György durván azt felelte:

— Sohasem szerettelek igazán, csak a testedet szerettem.

Majd hozzám lépett s megesküölt. Eközben süttöttem el a fegyvert.

Az orvos kihallgatása.

Ezután Vaisz Györgyöt szólította be az elnök.

Mikor a fiatal ember belépett, a boldogtalan leány hangos zokogásra fakadt.

Vaisz György dr. elmondta, hogy egy barátja, aki tudta, hogy nőismeretséget keres, fölívta a figyelmét Bozváry Magdára, aki előbb egy másik fiatalemberrel folytatott viszonyt.

— Megismerkedtem, ugymond, a leánnyal s azt az ajánlatot tettem neki, hogy ha szerény igényei vannak, hajlandó vagyok őt kitartani, de minden kötelezettség nélkül. Az ajánlatot elfogadta s én lakást béreltem neki. Már az első napokban észre vettem, hogy veszedelmes nővel állok szemben, aki folytonos botrányokkal zaklat.

Elmondja ezután, hogy mi mindent követett el, hogy szabaduljon a leánytól. De nem volt hozzá bátorsága, mert félt a botránytól. Anyira terrorizálta a leány, hogy nem mert neki megtagadni semmit. Ezért egyezett bele abba is, hogy közös háztartásban éljen vele. Végre abban állapodtak meg, hogy vesz neki egy trafikot, lakást rendez be neki s ennek fejében beleegyeznek a válásba. Március huszadikán a leány arra kérte, hogy jöjjen el hozzá egy utolsó találkozásra, amikor a trafik dolgot részletesebben meg fogják beszélni. Eryedül nem mert elmenni a leányhoz, hanem egy detektívet vitt magával. A leány azonban arra kérte, hogy négyszemközt szeretne vele beszélni. Ezt oly nyugodt hangon mondta, hogy minden aggodalma eloszlott. Bevonult tehát vele egy másik szobába, ahol egyedül voltak. Beszélgetés közben egyszer csak fölkel a leány s föl s alá sétált a szobában. Egyszer csak megállt mögöttem és si-

mogatta a fejét. E közben hirtelen rásütötte a pisztolyt.

— Ugy éreztem, mondja a tanu, mintha egy hatalmas pofont kapiam volna. Rögtön megállapítottam, hogy a sebesülésem nem veszedelmes, bár a golyó még most is a fejemben van.

Izgalmas szembesítés.

Ezután az orvosnövendéket szembesítették a vádlottal.

Elnök: Igaz e, hogy ön azt mondta egy barátnőjének „látod Margit, Gyuri itt hagy, de olyan jó, hogy gondoskodik az életemről.”

Vádlott: Ezt nem mondtam. Ellenkezőleg, Vaisz György volt az, aki azt mondta „sohase szerettelek téged, csak a testedet.”

Vaisz György dr. tagadja, hogy valaha közöttük hasonló jelenet lett volna. A vádlott viszont tagadja azt, hogy Vaiszot késsel fenyegette, sőt azt állítja, hogy Vaisz volt az, aki féltékenységevel botrányos jeleneteket produkált.

Mit tudnak a tanuk.

Ezután a tanuk kihallgatása következett. Rozenzweig Lázár szakaszvezetőnek, akivel Vaisz együtt szolgált, tudomás van arról, hogy a segédorvosnak viszonya volt Bozváry Magdával s azt is tudja, hogy Vaisz berukkolása előtt a leányt negyságos asszonynak szólította. — Vásárheiyi Emil ügyvéd gyakran érintkezett úgy az orvosnövendékekkel, mint a leánnyal. Neki azt mondta Vaisz, hogy nem szereti a leányt és szeretne tőle szabadulni. A leány nem viselkedett úgy, hogy mással való viszonyára következtetni lehetett volna. Tudja azt is, hogy a leány nem akart lemondani az orvosnövendékről. — Fantó Sándor kávévalomása szerint neki a leány egy alkalommal azt mondta: „velem ne tessék kedveskedni, mert az uram nagyon féltékeny lesz.”

Ezután az elnök őt perere felfüggesztette a tárgyalást.

Az ítélet.

Több tucu lényegtelen vallomása után az esküdtek este 10 óra után vonultak vissza tanácskozára. Verdictjükben Bozváry Magdát nem bűnsnek mondták ki s így a törvényszék felmentő ítéletet hozott, mely jogerős.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Kilenc új mozgófénykép az Apollóban. Az aradi Appolló-színház, hogy a közönségének igényeit minél nagyobb mértékben kielégítse, ritka kivétellel nem tart három napig műsorton egy programot, hanem kétnaponként változtatja azt. Csak tegnap mutatott be az Apolló igazán elismerésre méltó, érdekfeszítő új műsort s holnap, esütörtökön már ismét teljesen új képek kerülnek színre. A kinematografia kilenc legfrissebb művészi produktumából áll a esütörtöki új műsor, amely a képek fejlett technikájánál, cselekményük mesteri beállításánál és érdekességüknél fogva valósággal szenzációja lesz az Apolló-színháznak. Van az új műsornak egy rendkívül érdekes száma, egy ötszáz méter hosszú drámai kép, amelyben a leghíresebb színésznők és színészek játszák a szerepeket. 177

* Chantecler-paródia az Uránia új műsorának egyik szenzációja. Ugyanazt a madárhistóriát mutatja be a sikerült, pompás mozi felvétel, mint amelyet Edmond Rostand irt megverses színművében. A paródiában is elejétől végig lejátszódik a kakas és a fácska szerelmi regénye, amelynek végén a napfelkeltei kukorékolást elfelejtő Chantecler öngyilkos lesz: önként beleugrik egy fazék forró vízbe és megfőzti magát. A mozitechnikának valósággal csodája az a tökéletes illúzió, amelyet a Chantecler paródiában szereplő játékaromfi és madárfigurák mozgása a nézőkben kelt. A pompásan összeállított képben a Chantecler dráma összes állatai szerepelnek: a viaskodó kakasok, az udvarukat képező tyukok, a baglyok, az erdei állatok, a fecsegő rigó, a nagyképű kutya, amelyek csodás élethűséggel játszák végig a mozitörténet jeleneteit. 175

A szegény hercegnő.

— Döntés előtt Sulkovszky Ida házassági ügye. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20

Sulkovszky Ida hercegnő házasságának jólismert ügye valószínűleg döntő pontra jutott. Az aradi árvaszéknek már ismételt volt alkalma a gondnokság alatt álló hercegnő kérelmével foglalkozni, aki tudvalevőleg Schmettow Bernát német birodalmi gróffal akar házasságot kötni és házasságához az aradi árvaszék beleegyezését óhajtja megszerezni. A hercegnő gondnoka, Haliczky Árpád különböző aggályokat támasztott evvel a házassággal szemben és arra is hivatkozott, hogy Schmettow gróf ellen Németországban bünvádi eljárás folyik, tehát a gróf nem oly intakt ember, akinek a hercegnő férjhez mehetne. Sulkovszky Ida hercegnő ügyvédje Káldor Gyula dr. utján védelmezi vőlegényét és azt vitatja, hogy a Schmettow gróf ellen fennállott büntetőügyeket Berlinben és Drezdában büncselekmény hiánya miatt az ügyészség beszüntette. Az árvaszék, amidőn utoljára tanácskozott Sulkovszky Ida hercegnő ügye fölött, azt határozta, hogy a drezdai törvényszéktől hivatalosan megkérdezi, hogy a gróf elleni eljárást beszüntető végzés jogerős-e. Amint ma meg is irtuk, ez a válasz még nem érkezett meg az árvaszékhez, amelytől közben a hercegnő styja Sulkovsky József herceg is kérte, hogy ne egyezzen bele a hercegnő házasságába. Az ügyben ma mégis az a fordulat állt be, hogy az árvaszék holnap tárgyalja a hercegnő házasságkötési kérelmét. Ma Aradra érkezett a hercegnő ügyvédje és tiz ivre terjedő beadványban kérte az árvaszék döntését a Sulkovsky-Schmettow házasság ügyében. A hercegnő kérelmében részletesen leírja azokat a szenvedéseket, amelyeket állítása szerint gondnoka miatt kellett eltűrnie. Az Aradi Közlöny régebbi közleményeiben ismertette már mindazokat az eseményeket — a hercegnő apanázsának lefoglalását, német visszahonosításának megsemmisítését, a Schmettow gróf elleni mesterséges büntetőügyeket stb. — amelyeket most Sulkovszky Ida hercegnő az árvaszék elé tár. A hercegnő tiltakozik az ellen, hogy gyengeelméjű, idegen befolyás alatt álló és gondnokság alá helyezett aijjának az ő házassága ügyébe beleszólást engedjenek. Végül pedig arra hivatkozik a hercegnő, hogy Schmettow gróftól annál kevésbé vezetheti érdek a házassági terveiben, mert hiszen neki — Sulkovszky hercegnőnek — nincs vagyona, a várható örökség egy harmada, mint házassági szerzőmánya, anyjáié, egy harmadáról már lemondott fia javára és a megmaradó részt pedig sok milliós adósságok terhelik.

(Sulkovszky Ida panaszos levele.)

A hercegnő megalomán könyörög gyámhatóságához, hogy javára döntsön osztrákiai ülésében. Szánalmat keltő hangon mondja el életének szomorú kálváriáját, megrázó színekkel festi le életének nagy tragédiáját.

— Ki vagyok én — mondja — hogy ezt a vesszőfutást végig kell szenvednem, ki vagyok én, hogy saját gondnokomtól üldözötten, mindenkitől elhagyottan, tulajdon édesanyjától gyűlöltén és megtagadottan kelljen átnyomorgnom az életet? Szerencsétlen gyermeke vagyok egy sokkal szerencsétlenebb hercegi sarjnak, nagy vagyongyermeke kimerésére kiserésére, azért törnek rám azok, akik már atyám vagyonát megdézsmálták és akik meg akarnak fosztani attól a legszentebb asszonyi jogomtól, hogy kövessem azt az embert, aki boldogítani akar és akit hosszú, küzdelmes évek során én is megszerettem.

— Féltő, aggódó bizalommal fordulok gyámhatóságomhoz, amikor arra kérem, töltsen be gondosan nemes hivatását, legyen atyám az atyám helyett, ne engedje megtéveszteni magát azoktól, akik soha sem törődnek velem, akik miatt akár el is pusztulhatnék és akik, csodálatos módon, csak akkor lépnek akcióba, csak akkor aggódnak jövőmért, amikor arról van szó, hogy férjhez menjek. Miért nem törődtek velem hosszú évek során keresztül, miért marad el gondoskodásuk, amikor nem szándékozom házasságra lépni? Törődnek is ők más egyébként sorsommal, bánják is ők, mi van velem ma, mi lesz velem holnap! Házasságom az, ami nyugtalanítja, kétségbeesíti őket, mert ezzel a lépéssel keresztezem azokat a terveket, amelyeket a Sulkovszky-vagyon irányában szőnek.

— Gondnokomnak, Haliczky Árpádnak atyai gondoskodása egyedül abban a ténykedésben merül ki, hogy férjhezmenésemet mindenképpen megakadályozza. Ehez a szükséges költségeket volt férjem előlegezte, ellenben derék gyámom ezeket a kiadásokat szerényen megszáított apanázsomból akarta fedezni, ha, történetesen, éppen az árvaszék el nem utasítja őt ezzel a kívánságával. Haliczky, ahelyett, hogy vőlegényem, Schmettow gróf személyes és egyéb viszonyaira vonatkozóan, tárgyilagos információkkal szolgált volna, előterjesztésében botránjos hangon szórja ellene a legalantasabb, legkompromittáltabb vádakokat, amelyek utóbb gyámhatóságom szemében is visszatetszést keltenek és a belügyminisztériumot volt kénytelen megkeresni azért, hogy a szükséges adatokat szerezzem meg vőlegényemről.

— Ez az ember, — mondja tovább a hercegnő, volt férjemmel együtt kijött Berlinbe, heteken keresztül ott tartózkodtak, magán-detektíveket mozgósított, hogy kikutassa vőlegényem életének legintimebb és legdiszkréttebb mozzanatait. Ebből eredt aztán meghurcoltatása, bünvádi följelentések zúdultak fejére, az újságok telekürtölkék a világot a gróf letartóztatásáról, fölkeresték a berlini nagykövetet is, akit a belügyminiszter az adatok megszerzésével bizott meg, hogy ezzel elodázzák ügyem elintézését. Ez a terv sikerült. Be kellett várni, amíg a berlini és drezdai hatóságok az ügyet, vőlegényem fényes rehabilitálásával tisztázták. A berlini ügyészség ki is mondotta végzésében, hogy: a följelentés oélya vőlegényem diszkreditálása volt avégből, hogy a velem kötendő házasságot meghiusítsa.

— A berlini nagykövet is szigorúan ragaszkodott a kívánt adatok beszerzéséhez és tárgyilagosan állapította meg gróf Schmettow személyi dolgait. Amikor azután gondnokom látta, hogy ezzel a hajszával nem éri el célját, más eszközökhöz folyamodott. Engem igyekezett visszalépéremre kényszeríteni. Felhárított és szinte rémregények fejezetébe kívánczó gyötrelmeken vezetett keresztül. Ki akart éheztetni. Neveléses kifogásokkal, hónapokon keresztül visszatartotta apanázsomat, végül is a belügyminisztérium utján tudtam rákényszeríteni arra, hogy tartásdíjamat folyósítsa. E közben a legnagyobb nyomorban éltem a hová vőlegényem édesanyja nem fogad be kastélyába, éhen pusztulok édesanyjammal együtt. Amikor pedig Haliczkyt rákényszerítették visszatartott pénzem kiadására, felbujtotta hitelezőimet, akik lefoglalták apanázsomat. Ennek az apai gondoskodásnak az lett dicséretes eredménye, hogy a dúsgazdag herceg Sulkovszky József egyetlen gyermeke most nyolevanót korona havi tartásdíjból kénytelen tengődni.

Tudvalevőleg ezt a hercegnő ügyvédje már több beadványban és elpanaszolta, de a gondnok mindannyiszor megcáfolta a vádakokat. Az aradi árvaszék feladata lesz tisztázni a bonyolult ügyet. A hercegnő kérelmét az árvaszék holnap tárgyalni fogja. Varjassy Lajos polgármester, aki ma hazaérkezett Aradra, fog elnökölni az ülésen, amely esetleg fordulatot hoz a

Sulkovszky-ügyben. A hercegnő ügyvédje az Aradi Közlöny muukatársa előtt ezeket jelentette ki:

— Remélem, hogy a hercegnő megindokolt kérelme kedvező elintézését nyer holnap. A döntésnek, nézetem szerint, a drezdai törvényszék válaszának késése nem lehet akadálya, mert a Schmettow gróf ellen minden eljárást beszüntető ügyészségi végzést csak a sértett felelhetné meg, sértett pedig egyáltalán nincs ebben a drezdai ügyben. Én különben úgy értesültem, hogy ha a hercegnő ügye hamarosan nem intéződik el, akkor a német birodalmi Reichstagban interpellálni fognak ebben a tárgyban.

(Tagányi Sándor dr. nyilatkozata.)

Tagányi Sándor, ki Sulkovsky hercegnőnek elvált férje, ma a következő nyilatkozatot tette ez ügyben:

— A mai napon Sulkovszky Ida hercegnő házassági ügyével kapcsolatosan, mely ügyhöz semmiféle vonatkozásban nem állok, abba semmi irányban be nem folyok az én személyemre vonatkozó oly téves kijelentések foglaltatnak, amelyekkel szemben szükségesnek tartom az alábbiakat kinyilatkoztatni. Valótlan az, mintha én volt feleségemet szülei ellenzése dacára vettem volna el. Való az, hogy a házassághoz mindkét fél beleegyezését adta. A hercegi apa törvényeink szerint különösen kellett, hogy ezt megtegye, mivel a házasság megkötése alkalmával volt feleségem még nem volt nagykorú. Valótlan az, hogy volt feleségem a válóper folyamán több milliós hozományáról lemondott és azt nem követelte többé. Valótlan ennél fogva az is, hogy én számára ennél fogva ezer korona apanázst biztosítottam. Való az, hogy a különben se milliókat kitevő hozomány az aradi kir. törvényszéknél elfekvő válókereset tanulsága szerint a válóper során annak rendje és módja szerint teljesen elszámoltak elfogadtatott. Valótlan, mintha én fordultam volna az aradi kir. törvényszékhez volt feleségemnek tékozlás miatti gondnokság alá helyezése végett. A való az aradi törvényszéknél mindenkor betekinthező iratok tanúsága szerint az, hogy volt feleségem gondnokság alá helyezését édesanyja követelte nem tékozlás, hanem elmebetegség miatt, mégpedig a válóper befejezése után. Valótlan az, mintha Haliczky Árpád Sulkovszky Ida hercegnő gondnoka az én gazdasági képviselőm lenne. A való az, hogy Haliczky Árpád a Sulkovszky család osztrák gazdaságainak vezetője, mint az öreg hercegnő és volt feleségem legmeghittebb és legbizalmasabb embere egyenesen a hercegnő különös kérelmére és az én megkérdezésem nélkül rendeltetett ki a gyengeelméjű hercegnő gondnokául. Valótlan az, mintha az öreg Sulkovszky herceg agylágyult lenne. A herceg teljesen épeszü hatvan éves férfi, aki nevének kérelmére tékozlás miatt lett gondnokság alá helyezve és akit Schmettow gróf több ízben fel is keresett kérve a házasságba való beleegyezését. A herceg azonban nemcsak nem adta beleegyezését, hanem az aradi árvaszéknél egy különös beadványban a házasság ellen egyenesen tiltakozott.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

Minisztertanács.

(Biharmegye tiltakozása. — Az új hadügyminiszter.)

Távirati tudósítás

Arad, szeptember 20.

A kormány tagjai ma minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen a folyó ügyeket beszélték meg, majd ezek elintézése után precizították azokat az utasításokat, melyek alapján a magyar előadók a huskérdés tárgyában Bécsben a tárgyalásokat szombaton folytassák.

A képviselőház ülése.

Miután a Ház letárgyalta a sajtó ügyet, áttért a napirendre s névszerinti szavazással elvetette a Komárommegye föllirátával kapcsolatban benyújtott ellenzéki ellenindítványt.

Egy órákor a Ház az interpellációkra tért át.

Szabó István (nagyatádi) a szlavóniai magyarok üldöztetése miatt interpellált. Konkrét esetet mond fel: Berzszenovác szlavóniai községben Ilisevic katolikus lelkész saját katolikus híveit üldözi, mivel magyarok s a horvát lakosságot ellenük láztja. Négy év alatt, mióta ez a lelkész a községben van, teljes fölfordulást csinált. Magyargyalázó lapokat árulnak a községben, a plébános asszisztenciája mellett. A község magyar lakosainak közbiztossága is veszedelemben van. Eltűrheterlennek találja, hogy a magyar állam területén bárkit a magyarságáért üldözni lehessen. Kérde a belügyminisztert, tud-e ezekről az állapotokról, s hajlandó-e azokon segíteni? (Helyeslés a baloldalon.)

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Ezután újra Szabó István (nagyatádi) interpellált. Kifogásolja, hogy a közoktatásügyi kormány kevés gondot fordított új iskolák föllállítására.

Tisza gróf beszéde elmaradt.

Nagyváradról jelentik: A biharmegyei törvényhatóság mai közgyűlését nagy érdeklődéssel várták. Tisza István gróf tervezett fölszólalása elmaradt, de a gróf egész gárdájával s valamennyi bihari képviselővel ott volt a közgyűlésen.

Az állandó választmány javaslata a versesi átiratnak a választójogra vonatkozó részét illetőleg az volt, hogy a közgyűlés térjen napirendre és tegye az átiratot irattárba mert a biharmegyei törvényhatóság ebben a kérdésben már 1905 ben állást foglalt. Farkasházy azt indítványozta, hogy a törvényhatóság újra foglaljon ebben a kérdésben állást, de beszédét minduntalan megzavarták. A közgyűlés az állandó választmány javaslatát elfogadta. Ezután napirendre került a versesi átiratnak az a része, a melyben az obstrukciót elítéli. Fetsor címzetes püspök kijelentette, hogy az állandó választmány javaslatát örömmel elfogadja és kívánja, hogy ezt a javaslatot mentül impozánsabb módon határozattá emeljék. Meggyőződése, hogy az, ami a képviselőházban hónapok óta történik, nem közérdek és csak kárára van az országnak. Miként a Széll-kormány ellen tízött obstrukció idején, most is fölemeli szavát és ámbár állásánál fogva pártusába beavatkozni nem akar, kötelességének tartja mindenkit figyelmeztetni, hogy az országot nagy veszedelem fenyegeti. Utána fölszólt Ladányi Károly, a függetlenségi párt elnöke, aki azt fejtegette, hogy az obstrukció a mostani alkalommal hazafias dolog. Végül Örlay György beszélt az obstrukció ellen és beszéde után a közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát.

A régi és az új hadügyminiszter.

Bécsből jelentik: Schönai ch báró a lemondott hadügyminiszter ma megjelent a hivatalában, hogy a hadügyminiszterium tisztviselőitől elbucuzzék. Az új hadügyminiszter

azonban csak szeptember hónap utolsó vagy október első napjaiban veszi át a minisztérium vezetését. Auffenberg hadügyminiszter holnap visszautazik Szerajevóba, a hadtestparancsnoki teendőket az alája rendelt rangidős tábornokra ruházza és egyuttal elbucuszik tisztársaitól. Amíg az új hadügyminiszter visszatér, Krobatin Sárdor tábornoszernagy fogja vezetni a hadügyminisztérium ügyeit Bécsi katonai körökben nagy feltűnést kelt, hogy Schönai ch báró előbb elbucuzzott a minisztérium tisztviselőitől, mint a felmentéséről szóló királyi kézirat megjelent.

A nagy művész nyomorgó rokonai.

— Paál László öccsének kérése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20

Egy sánta, töpörödött öregember járt fönt ma a városházán. Bement a polgármesteri irodába, bemutatkozott, hogy ő Paál Gyula, Paál László világhírű festőművész testvéröccse és Varjassy Lajos polgármester után tudakozódott. A tisztviselők értésére adták, hogy a polgármester valami hivatalos ügyben távol van, mire a megtört arcu aggyastyán szomorúan hagyta el a polgármesteri irodát és lassacskán átbicegett az árvaszéki hivatalba.

Az árvaszéki tisztviselők, akik között a kopottas ruhája öreg urnak több ismerőse volt, szívesen látták és érdeklődtek nála, hogy mi jártaiban van. Az öreg ember aztán a kérdő szavakra keservesen panaszkodni kezdett. Arról, hogy milyen nehéz az élet, hogy milyen nagy a drágaság, hogy családjával együtt el kell pusztulnia, ha valamiképpen segítséghez nem jut. Panaszkodott az öreg emberke, mint az olyanok, akik hiába akarnak magukon segíteni öcserejükből. Panaszkodott könnyes szemmel szívhöz szóló olyan számalomra méltóan, hogy a tisztviselőknak megesett rajta a szívök.

Ez a számalomra méltó öreg ember Pál Gyula, testvére Paál Lászlónak, a világhírű festőművésznek. Régi család sarjadéka, aki évekkel ezelőtt napidíjas volt a városházán. Később munkaképtelen lett és azóta a város kegydíjából, meg a jóakarók segélyeiből tengeti a saját, meg a héttagú családja életét. Mert az áldásból, tudniillik a gyermekáldásból bőven kijutott Pál Gyulának. Hét élőgyermek van és hogy mit jelent hét gyermeket a néhány forintos kegydíjből eltartani, azt mindenki könnyen elgondolhatja. Amíg a bátyja, a festőművész élt, addig csak nem szenvedett szükségét, de mostanában már, mióta a gyerekek f. l. cseperedtek, azóta c upa gond, osupa hiábavaló küzködés az élete.

Egyetlen reménye van az öreg embernek a fia, Paál Albert. Abba veti minden bizodalját, mert — mondotta csillogó szemmel — a nagybátyja csudálatos talentumát örökölte. Alig fest ez a fiu néhány hónapja és máris figyelemreméltó dolgokat produkált. Ugy tekinti az alig tízenhétéves fiut, mint a család megváltóját. Csak hogy a fiuak tanulnia kellene. Mit ér az istenadta talentum, ha nem érvényesülhet, ha nincs mód a képesség kifejlesztésére. Azért ment fel az öreg ember a városházára, hogy a polgármesternél valami városi segélyt próbáljon kieszközölni a fia számára. Valami csekély támogatást, hogy a fiu elmeheessen tanulni valamelyik festőiskolába.

A városi tisztviselők részvétellel hallgatták az öregember panaszait és — mit tehettek mást — buzdították, hogy másnap újra jöjjön fel és adja elő ügyét-baját a polgármesternek. Az öreg Paál Gyula aztán jó reményekkel eltelve haza is bicegett. Elnyűtt végű botja lassan kopogott végig a városháza folyosóján.

Éjszakai tűz

a Czeiler- és Szathmáry-gyárban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20.

Ma éjjel tizenkét óra után pusztító tűz hamvasztotta el a Czeiler és Szathmáry féle asztalos és parketta gyár szárító helyiségét. A szárítóban, amely részben favázu, mintegy nyolc méter hosszú és negyedfél méter széles alacsony helyiség, épen tegnap helyeztek el egy vagonra való parkettakockát szárítás céljából. A parketták, amelyek bordás göcsösvéken elhelyezve száradnak, fogtak tüzet ma éjszaka, eddig ki nem derített okból.

A szárítóhelyiség a Poltenberg utcai gyártelep mélyen benyuló és feldolgozásra váró deszka és faanyaggal telehalmozott udvarának hátsó részén van. A zsufolt telepen szorosan a szárító mellett épült a gépház, másik oldalról pedig egy deszka-színes műhely.

A tűz észrevélenül lappangott a szárítóban és a szellőzőkészülékeken át bejutott a szárító alatti pincébe, ahol forgácsraktár van. Lobbot vetett a forgács is és a most már hevesebb tűz átharapozott a tetőre. Mikor már a tető égett, lángolt: a városház tornyán levő ór azonnal jelezte a tűzörsegnak, hogy a „Czeiler-gyár ég.”

A két szerkocsival kivonult tűzoltóság ébrásztette föl a gyárbelieket, Czeileréket és a környék lakosságát is. A gyártelep olyan helyen van ugyanis, hogy az épületrész mélyén levő tüzet senki sem vette észre. A csakhamar megerősített tűzoltóság mindenekelőtt a bádofedelű gépházat és a szárítón túl levő műhelyt biztosította a tűz ellen, amely az utóbbiba a transzmissziókat átvezető nyílásokon már majdnem átsapott. A tűzoltóság egy órát meghaladó erős munkával teljesen lokalizálta a tüzet, amely a szárítót, a benne levő parkettanyaggal és a forgácsos pincét teljesen elhamvasztotta.

A 10,000 korona kár biztosításból megtérül.

SPORT.

+ A tennisz-verseny. Változatlan, sőt fokozódó érdeklődés mellett folyik a verseny és nem egy, igazán érdekfeszítő küzdelmet láttunk. Megjelent most már a vidék is, beléptek a versenybe Tamesvárról ifj. Fülöpp Béla és Kőrösbányáról Paraszky Gyula. A mai eredmények a következők: Női bajnokság: Persa Toni — Montag Erzsi 6:1, 6:2, Cselkó Gizzi — Persa Toni 7:5, 4:6, 8:6. Férfi bajnokság: ifj. Fülöp Béla — Kemény Miklós 6:2, 6:3 Női egyes handicap: Schah Böske (+³/₈) — Schah Iei (+³/₈) 4:6, 6:3, 6:2. megkezdődött, de a sötétség miatt félbeszakították. Güök Ilonka — Schah Böske küzdelme. Férfi egyes handicap: Paraszky Gyula (0) — Schor Laci (+¹⁵/₈), 6:1, 4:6, 6:2 — Pécsely Bsla (+²/₈) — Paraszky Gyula 6:3, 6:4. Vegyes páros: Montag Paraszky — Boros Emma, Szathmáry B. 6:4, 6:2. Holnap jókor reggel megkezdődnek a versenyek a budapestiekkel s mivel sorrend ma megállapítható nem volt, a versenybizottság kéri az összes versenyzőket, hogy amikor csak idejük engedi, a versenypálya közelében tartózkodjanak. Sz.

+ Kettős bajnoki football mérkőzés. Vasárnap, e hó 24 én délután az Aradi Athletikai Klub Török Gábor-utcai sporttelepén két igen érdekes bajnoki football mérkőzés lesz. Fél öt órai kezdettel mérkőzik a Nagyikindai Athletikai Klub az Aradi Testgyakerlők Körével, mely legutóbb kiváló formában 11:2 arányban győzött Ujvidék ellen. E mérkőzést mint képesített bíró ifj. Boros Károly (AAK.) fogja vezetni. Előtte fél 8 órákor az Aradi Athletikai Klub jelenik meg újból a közönség előtt, hogy a Tamesvári Kinizsi Sport-egylettel mérje_össze erejét. A bajnokcsapat nem csak új drossban, de új összeállításban is fog játszani, hihetőleg a győzelemre való nagyobb eréllyel, mint az legutóbb történt.

Gyanus részvénytársaság

(Parcellázó intézet ötszáz koronával.
— Az aradi törvényszék határozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20.

Két héttel ezelőtt különös nyilttéri közlemény jelent meg egyik aradi lapban. Az alakulóban levő „Földhitel és Parcellázó Intézet részvénytársaság” alapítói hívták fel a nyilttéri közleményben a tisztelt részvényjegyzőket, hogy a szeptember 16 án délután két órakor „az intézetnek már felállítva levő hivatalos helyiségében tartandó alakuló közgyűlésen” jelenjenek meg. A dologban az volt a különös, hogy pénzügyi körökben egyáltalán semmit sem tudtak az alakuló „pénzintézetről” sem annak alapítóiáról, részvényeseiről. Némi fényt vet a titokra az a kérvény, melyet a „szépnevű Földhitel és Parcellázó Intézet R. T. igazgatóságának” nevében ma Tóth József aradi magánhivatalnok és Kelényi János adtak be az aradi kir. törvényszékhez, mint cégbíróshoz. A cégbejelentő kérvény szerint az intézet földbirtokok, telkek és házak vételével és eladásával foglalkozik, ingatlanokra jelzálogkölcsonnt nyújt s birtokokat parcelláz. Az alaptőke pedig 500 korona, mond ötszáz egész korona, mely 50 darab 10 korona névértékű részvényből áll. A törvényszék azonban a cég bejegyzését megtagadta. A törvény ugyanis előírja, hogy a részvénytőke harminc százalékát az alakuló közgyűlés előtt deponálni kell, azt a koncessziót azonban megteszi, hogy nem okvetlenül készpénzt kell letenni, hanem esetleg értékpapirokat, vagy más értékeket is. Az „alapítók” éltek ezzel a kedvezménnyel, azonban nem értékpapirt tettek le, hanem az apportként iroda berendezésüket nevezték meg. Mivel ezt a törvényszék nem fogadta el értéknek s különben is a kérvény formai hibákban is szenvedett, a cégbíróshoz a bejegyzést megtagadta.

Érdekesen nyilatkozott az ügyről egy kiváló aradi jogász:

— A bíróság csak formalitások miatt utasította vissza most a kérvényt, de véleményem szerint ha a törvényes követelményeknek mindenben eleget tennének is az alapítók, az 500 korona alaptőkéjü bank bejegyzését akkor is meg lehetne tagadni. A bírónak ugyanis e téren bizonyos diszkrecionális joguk van s a bejegyzést megtagadhatják azzal az indokolással, hogy a csekély alaptőkére való tekintettel nem lehetséges, hogy ez az intézet alapszabályszerű céljának eleget tehessen.

Munkatársunk felkereste az új intézet Tököl-tér 4. szám alatt bejelentett hivatalos helyiségét, ahol azonban csak Tóth József leendő igazgató magánlakása van.

— A kérvényt néhány nap előtt benyújtottuk — mondotta az igazgató — de hogy a bejegyzést megtagadják, azt csak most hallom. Hogy az alaptőke csekély, az nem lehet ok, hiszen mi nem akarunk kölcsönöket adni, hanem parcellázni.

— De hogy lehet 500 koronából birtokot venni a parcellázás céljára?

— Hát egyelőre nem veszünk birtokot. Jelzálogkölcsonnöket más intézetek segítségével adunk. De különben is, az alaptőke mellékes, azt holnap felemelhetem már 500,000 koronára. Fel is fogjuk emelni majd három-négy hónap múlva. Csak akkor kezdi meg az intézet a működését. Most még nincs is helyiségünk s a kérvényt csak azért nyújtottuk be, hogy a bejegyzés már előre meglegyen.

— Kik a részvényesek?

— Nem aradiak — felelte.

A direktor ur óvatos feleleteiből az „alapi-

pitás” tulajdonképeni célját nem igen lehetett kivenni. Mert 500 korona alaptőkével nem lehet parcellázni s az alapítók ugyan tényleg felemelhetik 500,000 koronára az alaptőkét, no de ők azt nem teszik. Elvégre ahhoz nemcsak a lehetőség és akarás szükséges.

A „törvénytelen” bárónő.

(Látogatás báró Fellner Szilárdkánál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20.

Megírta az Aradi Közlöny szombati számában, hogy özv. Karátsonyi Jánosné született Fellner Szilárdka bárónő azzal a keresettel fordult az aradi törvényszékhez, hogy az Almay, Liphay és Széchenyi családokat kötelezzék az ő törvényes származásának elismerésére. Érdekesek már a kereset adatai is és valószínű, hogy a meginduló eljárás számos érdekes körülményt fog felszínre hozni. A törvényes születése elismeréséért és az ezzel járó örökségért harcoló 50 éves bárónő maga is érdeklődést kelt személye iránt. Az Aradi Közlöny munkatársa fölkereste a nemrégiben Aradra költözött uriasasszonyt és érdeklődött nála a nagy pör előzményei iránt.

A jószáshelyi jegyző özvegye — Karátsonyi János, aki tavaly hunyt el, harminc esztendeig volt körjegyző Zimbrón, illetve Jószáshelyen — a Rákóczi-utca 5. számú házban lakik szűkös viszonyok között. Őt fia van Karátsonyinénak. A legidősebb Karátsonyi Jánosnak, önálló fűszerkereskedő, az Eötvös-utca-ban van az üzlete. Kettő derék kereskedősegéd a „Fekete kutyá” nál; a negyedik ügyvédi irodában dolgozik és most készül az érettségire, az ötödik pedig még kis fiú.

A nagy családi asztal mellett így beszélte el komoly, mély bánattól — a kitaszított, apátlan anyátlan évek keserűségétől — átszótt hangon özvegy Karátsonyi Jánosné mostani perének előzményeit: egész élete történetét:

— 1861. december 18 án születtem, így állítja ezt keresztlevelém, amely tizennyolc évvel későbbi keletű. Amint ezt másoktól hallottam, születésem meglehetősen regényes körülmények között történt. Atyám: Almay Rudolf és anyám, született Fellner Adelia bárónő alosilli birtokukon laktak. Anyám azonban, amikor születésem közeledését érezte, Alosillról átjött Magyarádra és Sanka, akkori főszolgabíró kőlnájában, a szőlőhegyen adott életet nekem. Születésemnél egy pankotai bábaasszony: Oberndorferné volt jelen. Ezt én mind csak másoktól hallottam mostanában, amióta származásom titkát kutatom. Születésem után Oberndorferné azonnal elvitt Pankotára és nála nevelkedtem egészen 13 éves koromig.

— Anyámat soha nem is láttam. Négy éves kisleány voltam, amikor édesanyám meghalt. Lehet, hogy ő meglátogatott, de én erre nem emlékszem vissza. Arra azonban már én is emlékezem, hogy apám, Almay Rudolf fölkeresett. Ez már évekkal utóbb történt. Oberndorferné ugyanis, amikor én 13 éves voltam, hirtelen meghalt. Megsírattam a halálát, mert hiszen ő volt a nevelőanyám, kiskoromtól fogva ő foglalkozott velem. A halálát követő napon már áthajtatott négyes fogaton Alosillról Almay Rudolf, az apám. Ertem jött és átvitt magával Alosillra. Két három hétig voltam Alosillban, akkor bátyám Almay József kocsin Lovrinba vitt Liphay Antal báróékhoz. Amint azóta hallottam, szegény jó édesanyám halálos ágyán bevallotta születésem titkát Liphay bárónőnek, aki legidősebb leánya volt. Nővérem azután gondoskodott rólam: Perjámosra apácázárdába vittek neveltetni. Egy évet töltöttem már ott, de nem volt kedvem a zárdai élethez. Ezt el is panasztam Liphay bárónőnek. Erre a zárdában meglátogatott Almay Rudolf és ezeket mondotta:

— Édes leányom, még legalább 2—3 évet kell töltened a zárdában, hogy megkapd a szükséges nevelést.

Csakugyan három évig maradtam a Perjámosi zárdában. Ezalatt apám is meghalt. A zárdából Almay József vitt el. Még ma is élétkem emlékezem rá, hogy bátyám a hosszú kocsinon folytonosan csokolgatott. Megint Alosillba kerültem és onnan pár nap múlva Pankotára Doll Albertné házához. Ő viselt reám azután gondot. Ekkor már nagyobb leány voltam és érdekelt, hogy kik a szüleim, hol vannak. Azt mondták, hogy árva vagyok és Liphay bárónő a nevelőanyám. Csakugyan a bárónő és másik testvérem: Széchenyi Odónné grófnő gondoskodtak rólam. Ők küldtek számomra pénzt Pankotára Waller Antal címére, aki azután a küldeményeket eljuttatta Dollnéhoz.

Pankotán ismerkedtem meg boldogult férjemmel, Karátsonyi János községi irnok volt Pankotán. Megszereztük egymást és megkérte a kezemet. Feleségül adtak hozzá. Tudom, hogy Liphay bárónő érdeklődött férjem iránt, megtudakolta, hogy milyen ember és Dollné is megkérdezték, hogy hozzáadjanak e, szóval a gondomat viselték. Nagy kelengyét is kaptam testvéremtől. Esküvőm előtt kiderült, hogy nem vagyok megkeresztelve. Ekkor vezették be tizennyolc év előtti születésemet a pankotai róm. kat. plébánia anyakönyvébe. Mit írtak be, nem is törődtem vele. Boldog voltam és boldog családi életet éltem férjemmel haláláig.

Akkor kezdtem valamit sejteni szüleimről, amikor férjem a zimbrói, későbbi jószáshelyi körjegyzőségre pályázott. A jegyzőválasztás reggelén négy lovas hintón Almay József hajtott be Zimbróra és korteskedett férjem érdekében. A nagyhalmági esperes még meg is kérdezte tőle:

— Nagyságos uramat miért érdekli ez a jegyzőválasztás?

— Hát nem tudja — felelte Almay — hogy Karátsonyiné a testvérem.

Ennek hamar híre ment és így tudtam meg, hogy Almay Rudolf leánya vagyok. Nem mertük kutatni a dolgot: férjem egyszerű jegyző volt, akinek nem ajánlatos kikezdeni nagy urakkal. Meg is voltunk a magunk szerény sorsában. De ismerőseink soha sem hagytak békét. Hol innen, hol onnan biztattak, hogy ne hagyjam a jussomat. Néhány év előtt egy idősebb ember, aki Almayékat jól ismerte, ismét arra biztatott, hogy követeljem örökségemet testvéreimtől.

Popa György dr. buttyini ügyvédet, aki kevéssel utóbb aradi törvényszéki bíró lett, biztam meg ügyem képviselésével. Popa azután kiegyezett Almayékkal. 1909. novemberében körjegyzői okiratban lemondottam minden jogomról, amelyet mint Fellner Adelia bárónő törvénytelen gyermeke támaszthatnék. Ennek ellenében Almay Olivértől 15000 koronát kaptam. Férjemre voltam tekintettel, amikor ebbe az egyezségbe belementem, nem akartam, hogy nagy urak haragját magára zudítsa. Most, hogy férjem meghalt, már nincs akadálya annak, hogy ne érvényesítsen törvényes származásom elismertetését. Ennek épen ideje is, mert a hagyatéki igényeim két év múlva elévültek volna.

— Nem tudom magyarázatot adni annak, hogy miért jegyeztek be törvénytelen születésűnek a pankotai róm. kat. anyakönyvbe. A plébános azt állítja, hogy neki így mondták be az adatokat. Még ez esetben is ki kell igazítani az anyakönyvet, mert tény, hogy szüleim halálukig együtt éltek, engem gyermeküknek, testvéreim testvérüknek több ízben elismertek. Erre tanuk is vannak. Egy fontos tanut még a múlt év novemberében eskü alatt ki is hallgatott a pankotai járásbíró.

Waller Antal 87 éves pankotai volt sórraktáros az a tanu, aki Almay Rudolfjal jó viszonyban volt, anyámat is jól ismerte. Azt mondja és ezt is vallotta, hogy édesanyám Wallernétől több levélben érdeklődött irántam és elismerte, hogy leánya vagyok. Széchenyi Odónné és Liphay Antalné pedig testvérüknek ismertek el Walleréhez intézett levelekben. Egyik Almay fiú is kijelentette, hogy elismer testvérenek. Sajnos Waller a fontos leveleket felesége halála után elégette.

Igy beszélt regényes és sok részletében maig is titokteljes származásáról özvegy Karátsonyi Jánosné, aki az Almay névhez tartott igényén kívül avval is tisztában van, hogy a törvényesítés után nagy vagyona le-

het kilátása. Egyelőre ezt várja és bizik a tanukon kívül abban is, hogy mellette fog tanuskodni a pankotai anyakönyv is, amelynek lapján a tizenhét évvel elkészített érthetetlen bejegyzésben vakarások-törlések is találhatóak...

HIREK.

Letartóztatott aradi szülésznő.

— Tiltott operációk. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 20.

Még le se tárgyalta az aradi büntető törvényszék azt a bűnpört, amely abból keletkezett, hogy Kis Andrásné fogva lévő bábaasszony egész csomó aradi nőt szabadított meg az anyaság következményeitől s ma újból hasonló manipulációk miatt került a rendőrség fogházába egy ismert „tudós asszony.”

Az aradi rendőrségen a minap egy városi tisztviselő feljelentette Kisfaludiné Bulicsek Mária szülésznőt, hogy tiltott üzemekkel foglalkozik. Azt állítja a feljelentés, hogy a szülésznő jó pénzért tilos operációkat végez. Sőt nemcsak magzatelhajtásokat követett el, hanem egy esetben, mikor a manipuláció nem sikerült, az ujszülött csecsemőt megfojtotta.

A rendőrség természetesen azonnal megindította a nyomozást és mára beidézte a súlyosan vádolt szülésznőt. Azonnal vallatás alá fogták az asszonyt, aki természetesen tagadt.

Szepekovszky rendőrhadnagy, aki a nyomozást vezeti, minden körülményre vonatkozólag kihallgatta. A vallatás déli egy órától egészen estig tartott. Hogy milyen terhelő adatok derültek eddig ki, arra nézve a rendőrség a nyomozás érdekében minden felvilágosítást megtagadott. Annyit mégis sikerült megtudni, hogy egy esetben egy vaggongyári munkavezető feleségénél bebizonyult a bűnös manipuláció, mire a rendőrhadnagy az asszonyt előzetes letartóztatásba helyezte. Ez ügyben holnapra több tanut idéztek meg a rendőrségre; a főkapitányságnak biztos adatai vannak a tiltott operációkra vonatkozólag és így alkalmasint hiába való lesz a bábaasszony tagadása.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Enyhe idő várható, déli szelekkel és legfőleg nyugaton némi esővel. — Távirati prognózis: Enyhe, nyugaton elvélve csapadék. — A hőmérséklet déli tizenkét órakor 18.6 Celsius fok.

— Új bárói család. A hivatalos lap holnapi száma közli: A király bajsai Vojnich Sándornak és törvényes leszármazottjainak, a közélet terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar bárói méltóságot adományozta.

— Zichy gróf nem kap elégtételt. Megírtuk, hogy Zichy István gróf provokálta Meszlény Pál miniszteri fogalmazót, mert az nem fogadta a gróf feléje nyújtott jobbát. Az affert egyoldaluan intézték el, s felvették a következő jegyzőkönyveket: Meszlény László részéről Durneis Gyula báró huszárszázados, Fiáth Béla báró huszárfőhadnagy jelentek meg, kik az ügy érdeméről eladják, hogy a lovagias elégtétel adását, mert Kenessey István huszárnagy megtagadta, ők is megtagadják. — Dégenfeld Imre gróf és Almásy László mint Zichy István gróf megbízottai, utalással a Kenessey-féle nyilatkozatuk okaira, ott kifejtett álláspontjuk fontartása mellett a lovagias elégtétel megtagadását megokoltnak annál kevésbé tartják, mert a sértés Meszlény László részéről a

Kenessey-ügy után követetett el. Felük részéről az ügyet befejezettnak jelentik ki. Kelt mint fent. Schwaben-Durneis Gyula báró, Fiáth Béla báró, mint Meszlény László megbízottai, Dégenfeld Imre gróf, Almásy László mint Zichy István gróf megbízottai.

— Szeged nem kap egyetemet. Szegedről és a délvidékről ötszáz tagu küldöttség tisztelgett ma a parlamentben a miniszterelnöknel és Zichy kultuszminiszternél, hogy Szeged számára kérjék a harmadik egyetemet. Zichy kijelentette, hogy Szeged most nem számíthat egyetemre. A kormány sok új egyetem felállítását tervezi, de Szeged nem kaphatja ezek közül a legelső egyetemet.

— Japán mérnökök Aradon. Két érdekes külföldi vendége volt ma Aradnak, Dr. Taró Ishida és Dr. J. Inouye, a japán államvasutak műszaki tanácsosai. A japánok Tokióból jöttek állami küldetésben, hogy az Arad Csanádi Egyesült Vasutak motorüzemét tanulmányozzák.

A Csanádi vasutak motorüzemére a Westinghouse gyár hívta fel a japán államvasutak figyelmét. Az aradi Westinghouse gyár ugyanis vasutak berendezésével is foglalkozik s ezért állandóan figyelemmel kíséri a Csanádi vasutak motorüzemét, felhasználja annak forgalmi, bevételi és kiadási adatait. Ezeket az adatokat a Westinghouse cég külföldi gyarai is megkapják s reklámcélokból terjesztik. Így jutottak el ezek az adatok a Westinghouse gyár japán képviselőjéhez, a tokiói Takata és fia céghez, mely azokat az államvasutak igazgatóságának mutatta be. A japán közlekedési viszonyok ugyanis sokban hasonlítanak a mieinkhez. Míg a fővonalak kifogástalanok, addig a vicinális vasutak, a szárnyvonalak ellen állandó a panasz s ami a fő, nem fizetődnek ki. A gőzlokomotivok ugyanis óriási holterhet cipelnek, 10—12 vaggont, melyben alig 5—6 utas van. A japán kormány azonnal felkarolta a cég által felvetett eszmét s a két főmérnököt a motoros vasutak tanulmányozása céljából a manchesteri Westinghouse gyárba küldte, ahonnan őket Aradra utasították. Ishida dr. és Inouye dr. ma délben érkeztek Aradra. Délután Zinner Béla főfelügyelő megismertette őket a Csanádi vasutak motorüzemének berendezésével és adminisztrációjával. A japánok a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak az üzemről s kijelentették, hogy kormányuknak ajánlani fogják a szárnyvonalaknál elektromotorikus üzemre való átalakítását. — A vendégek holnap délelőtt Fábry Sándor vezérigazgatót látogatják meg. Ishida dr. és Inouye dr. — természetesen — el vannak ragadtatva Magyarországtól. Dacára annak, hogy csak három napig szándékoztak ittmaradni, már tizedik napja tartózkodnak az országban.

— A negyedik feleség. Ma megjelent az aradi rendőrségen egy javakorabeli férfiú Sz. iparos és eladta, hogy nősülni akar. Ebben nincsen semmi különös dolog. Különös azonban az, ami a derék férfiú házasságával kapcsolatosan az adatok beiktatásánál kiderült. Kitént, hogy az illető családi állapotára nézve elvált férj sőt özvegy, sőt duplán özvegy. Ezt pedig úgy kell érteni, hogy az alig harminckilenc esztendőes férfi negyedik nőt vezet oltárhoz. Két első felesége meghalt, a harmadiktól elvált.

— Egy főhadnagy titokzatos halála. Alsóvizközön, a felvidéki hadgyakorlat idején, halva találták egy parasztköbön, ahol a szállása volt, Tarsas János leMBERGI élelmezési főhadnagyot. Megállapították, hogy késszurással ölték meg. A vizsgálat megindult. Csak boszu vezérelhetette a gyilkost, mert a főhadnagy zsebében levő pénzhez nem nyúlt.

— Botrányok az osztrák tartománygyűlésen. Az osztrák tartománygyűlés mai megnyitó ülésén, mint azt Bécsből jelentik, nagy botrányok játszódtak le. Heilinger országgyűlési képviselő, ki nemrégiben lépett ki a keresztényszocialista pártból s volt pártja ellen a választási kampány alkalmával heves agitációt fejtett ki, Weisskirchner volt kereskedelmi minisztert támadta. Heilinger beszédében azt állította, hogy Weisskirchner elárulta Bécsöt és Ausztriát a magyaroknak. Az volt a célja, hogy nyugdíjat szerezzen magának és szabadjegyet a villamoson. (Nagy zaj.) Neki egy villamos kalauz mondta, hogy disznóság ilyen magasrangú tisztviselőnek potyajegygyel utazni. (Zaj.)

Weisskirchner: Tiltakozom az ellen, hogy ilyen hangon beszéljenek rólam!

Heilinger: Csodálkozom, hogy te még bemersz jönni az ülésre!

Weisskirchner: Megtiltom neked, hogy tegezzél, te pártáruló!

Azután a keresztény-szocialisták a szónoknak rottottak és vadul szidalmazták.

— A Kuria elnöke és az aradi árvaszék című cikkünk alapján Az Est tegnapi száma tudósítást közölt arról a rejtelmes dologról, amely abból támadt, hogy Szőke Gyula dr. budapesti ügyvéd az aradi árvaszékhez küldött felebbezése a Kuria elnökének levélborítékjában jutott el Vörjassy Lajos polgármesterhez. Az Est mai száma az érdekes ügyre vonatkozólag ezt közli:

„Az a rejtélyes ügy, amely annaknyomán támadt, hogy Szőke Gyula dr. budapesti ügyvéd egy, az aradi árvaszékhez intézett beadványához a magyar királyi Kuria elnöki levélpapírját használta, a mai napon tisztázódott. Kiderült ugyanis, hogy az ügyvéd levélével egyidejűleg Günther Antal dr. kuriai elnök is küldött egy válasziratot az aradi árvaszék valami beadványára. A segédhivatal a két borítékot kezelés közben elcserélte, így történt meg a feltűnést keltő tévedés. Szőke dr. a meghurocoltatás miatt törvényes lépéseket tesz.”

Ezt jelenti ki Szőke Gyula. Hát ez a védekezés meg nem állhat. Az aradi árvaszéken semmit se tudnak arról, hogy Günther Antal, a Kuria elnöke valami válasziratot küldött volna ide. De még ha küldene is, akkor se cserélhetnék össze a Szőke dr. egészen privát természetű felebbezésével.

— Istentiszteletek a zsidó templomban. A templomi előljáróság ez uton értesíti a hitközség tagjait, hogy a péntek este beköszöntő roschasonoh (ujév) ünnepén az istentisztelet este 7/6, reggel 7 órakor kezdődik úgy a zsinagógában, mint a központi szálodai és a zsidó finiskolai diszteremben berendezett pótimaházakban. Figyelmebe ajánlja továbbá az előljáróság a templomlátogató közönségnek, hogy szigorú utasítás adatott ki a templomi rendtartóknak arra nézve, hogy csak a templomiülés-jegyek felmutatásit bocsájthatják be a templomba. A közönség érdekében meghozott ezen rendelkezés végrehajtására a legnagyobb gondot fogjuk fordítani — írja az előljáróság — minél fogva ez uton is figyelmebe ajánlja a templomlátogató közönségnek, hogy üléseik jegyeinek felmutatása nélkül a templomba nem bocsáttatnak be.

— Valótlan eljegyzési hír. Egy brassói német lap a következő, nem minden érdekesség nélkül való nyilatkozatot közli:

„Bretz Jozefin énekesnővel történt eljegyzéséről szóló hír teljesen valótlan, már annál is inkább, mintán ilyen nevű nőt, aki egyuttal énekesnő is, nem ismerem. Az eljegyzési jelentésben levő aláírásom hamis. Egyébként a gonosz tréfa elkövetője ellen a bünvádi eljárást máris folyamatba tettem. Pardy.”

— A telefon megdrágítása ellen. Az Aradi Kereskedők Köre összehívására, tegnap este élénk diskussziót folytattak az új telefon-díj-szabás fölött. A vita-estén, amelyet Tedeschi Viktor elnök nyitott meg, az aradi kereskedelmi és iparkamara részéről Varjassy Lajos dr. titkár, az aradi posta- és táviróhivatal részéről Fritz Zsigmond főtiszt volt jelen. A díj-szabást Sándor Artur aradi kereskedő ismertette. A díj-szabásnak Aradot érintő részei ezek: A helyi beszélgetések forgalmában az évi előfizetési díj 120 korona maradna, a megyei hálózatban való beszélgetéseknél az átalány-rendszer megszűnik, hanem az egyes beszélgetések után kell bizonyos díjat fizetni, amely a távolság szerint változik. A törvényhatósági hálózatban levő kisebb helyeken az évi alapidíj kisebb lesz (60 koronától fölfelé, az előfizetők száma szerint) azonban a községen kívüli beszélgetéseknél azok is a beszélgetések száma után fizetnek. A díj-szabás alapos megvitatása alapján konstatálták, hogy a vidékkel való telefon-forgalom, különösen a kereskedőkre nézve, az eddiginél sokkal drágább lesz s így újabb terheket hárít a kereskedőkre, ami ellen állást foglaltak. A helyi telefon ügyei tárgyalásánál örömet keltett az a híradás, hogy mihelyt az aradi állomásépület fölépül, s az aradi posta csomag-osztályát oda kitelepítik, az aradi telefon-központot átalakítják a fővárosban, Szegeden, Nagyváradon és Pécsen már érvényben levő rendszer szerint; a központban a fül hívását nem a lehulló szám, hanem kigyuló villamos lángocska jelzi, ami előreláthatóan a kapcsolást és szétválasztást gyorsabbá fogja tenni. Az értekezlet végül még azon óhaját fejezte ki, hogy az interurbán beszélgetések díjai, különösen a Budapesttel való forgalomban, leszállíttassanak.

— Zavargások a drágaság miatt. Bécsből táviratozzák: A keddi éjszaka és a mai délelőtt teljesen csendben mulott el. Ma reggel Bécsbe érkezett a 19. gyalogezred egy győri zászlóalja, mert attól tartanak, hogy vasárnap ismét tüntetések és zavargások lesznek. A helytartóság ezért ma érintkezésbe lépett a szociáldemokrata pártvezetőséggel, hogy biztosítsa a vasárnapra hirdetett népgyűlések nyugodt lefolyását. A jوسفstadti kerületi előljárásságnál ma is több vasárnapi rendezvény fölélt itélkezettek. Legtöbbjüket egy-két heti fogházra ítélték. Az osztrák tartományok nagy városaiban több zavargás volt a drágaság miatt.

— Az orthodox hitközség elnöksége értesíti a közönséget, hogy az újonnan alkalmazott kántor már megérkezett, továbbá férfi templom ülések még kaphatók, végül, hogy Roshasono előestéjén az istentisztelet 6 órakor és ugy a két napon, mint jom kippurkor reggel háromnegyed 6 órakor veszi kezdetét.

— Sajtóhiba. Az Aradi Közlöny szeptember 19-iki számában a román tanítók nagygyűlése című hírbe sajtóhiba került. Pipos Péter dr. tanár ugyanis Rein Vilmosról, a híres jénai pedagógusról tartott előadást, a közleménybe azonban a professzor neve helyett Ran került.

— Értesítés. Az Aradi Villamosági Részvénnytársaság ezúton értesíti a m. t. fogyasztóközönséget, hogy a kábelhálózat mentén e hó 21-én esütörtökön déli 12 órától 1-ig az áramszolgáltatás géppróba miatt szünetelni fog.

— Megégett leány. Dombrádról jelentik: Mócz Anna öt éves gyermek súlyos égési sebeket szenvedett és meghalt. A gyermek szülei szilvát aszaltak s ezért a kertben máglyát raktak. Később eltávoztak hazulról s a gyermekeket őrizet nélkül hagyták. A kicsinyek a kertbe mentek játszani s a máglya körül addig forgolódtak, míg a kis Anna beszédült a tűzbe. A gyors orvosi segély már nem tudta megmenteni a szerencsétlenül járt kis leányt.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 19-én a következő születéseket, halálozásokat jelentették be: Született: Szilágyi Lajos postaszolgának Erzsébet nevű leánya. Macsinik Illés fuvarosnak János nevű fia. Tóth Béla táviró-felvigyázónak Béla nevű fia. Molnár Lajos napszámosnak Erzsébet nevű leánya. Moser Gyula postamesternek Antal nevű fia. Somogyi Ferenc fékezőnek Erzsébet nevű leánya. Gál Mihály postaszolgának Lajos nevű fia. Freer János cipésznek Katalin nevű leánya. Seeznik Rudolf máv. hivatalnoknak László nevű fia. Urcán János napszámosnak Erzsébet nevű leánya. Orosz István mázolónak János nevű fia. Meghalt: Hafaer Olga 14 éves leány. Bach Jánosné 50 éves sütősegéd neje. Sztojka Lázárné 70 éves napszámosné. Orosz János 51 éves posta altiszt. Kokelku Miklós 5 éves fia. Házasságot kötött: Slavicin Vazul fodrász Veixelbaum Rózával. Motu István napszámos Annus Teréziával.

— Városunk fejlődése! Kellemes mozzanatként említiük fel, hogy városunk szép korzója egy előkelőbb zsánerű új és modernül berendezett óra, ékszer és ezüstnemű üzlettel gyarapodott, kinek tulajdonosa, névszerint Igaz Sándor, már eddig is városunkban 10 évi ittlétével e téren szerzett prakszisa folytán jóhírnevet szerzett, úgy hogy vevőkörének bizalmát kiérdemelve mindenkit legjobban kielégíthet Ajánljuk azért őt a nagyközönség szíves figyelmébe. 3864.

— Fűlési idény közeledtével ajánlok a n. é. közönségnek elsőrendű porosz szalon kőszet, légszesz-kocsot és aprított száraz tűzfát házhöz szállítva. Altman Ede Wesselényi-utca és Kis Ernő-utca sarok. Telefon 46. 4526

— Geréb dr. jogi szeminárium Kolozsvár, Farkas utca 5. szám. (A régi színház mellett.) Kiváló sikerrel készít elő jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára, igen jutányos díjazásért. Három hónap alatt doktorátushoz jutat. A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét Tájékoztatót bérmentve. 4321

— Kizárólag szülőket érdekeli! A közelgő őszi idény beálltával gyermekeinknek egészségi és saját takarékosági szempontjából a legjobbnak elismert hazai gyártmányú Anatoniai cipőket vásároljon. Kizárólag fiókunkban kaphatók. Moskovits anatoniai cipőgyár fiokjártól. Arad, Szabadság-tér 18. 2331

— A kolera Aradon még nincs, de egy olcsó és jó bevásárlási forrás az van, és ez Korányi Jenő cipő, kalap és uri divat áruháza a Szabadságtéren.

— Felhívjuk az olvasó közönség szíves figyelmét a Csipke Áruháznak mai lapunkban közzétett érdekes hirdetésére. 6927

— Az Izs. ünnepekre való makzók és imakönyvek Kerpel Izsó nál kaphatók. 4443

— Francia likőrök legbiztosabb készítésével — hársilag — a likőrcsoma 1 liter 40 fillér volt és Welsznál. 4501

TANÜGY.

Aradi tanárból — budapesti igazgató.

— Wagner János kitüntetése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 10

A hivatalos lap tegnap Aradon sokaknak kellemes meglepetést okozott. Sokan vannak Aradon, akik igazán örültek annak a hírnak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Wagner János tanítónképző tanárt kinevezte a budapesti tanítónképző intézet igazgatójává. Bár mily szerény, csakis iskolájának és a botanika tudományának élő férfi is a kitüntetett tanár, a felsőbb leányiskolában éveken át kifejtett munkásságával és a Kölcsey-egyesületben minden évben megtartott vonzó előadásával annyira közel jutott az aradi társadalom szívéhez, hogy kitüntetésének híre örömet és sajnálkozást fog okozni az iskolával össze nem függő körökben is. A kitüntetés annál nagyobb, mert Wagner nemcsak nem kereste ezt az előlépést, hanem a minisztérium illetékes ténylezőinek valósággal rá kellett beszélniük, hogy elhagyja Aradot, melyhez gyermekkorától kötik értékes emlékek.

Az ország legelső tanítónképző intézetének azonban szüksége van az ő értékes egyéniségére, ő pedig tudományos képességeit jobban fogja tudni kifejteni, ahol közelebb éri a tudományos élet tényezőit. Tudományos munkásságát jutalmazta is meg első sorban a miniszter azonkívül, hogy a legjobb tanítónképző tanárok közt is elől áll a sorban.

Wagner János a közeli Keresztes község volt tanítójának a fia. Középiszkolai tanulmányait az aradi reáliskolában és tanítónképző intézetben és Zóráváralján végezte. Még budapesti tanárjelölt korában írta meg Turócsmegye Flóráját. Ugyanakkor töltött hónapokat a Balkán hegységben botanikai kutatásokkal. Erről az aradi közönségnek évek előtt igen érdekesen olvasott fel a Kölcsey-egyesületben. A tanári pályát a félegyházi tanítónképzőben kezdte meg, ahonnan több mint 10 év előtt került Aradra.

A külföldi tudományos körökben nagy elismerést aratott. Különösen a virágos növények meghatározásában nagy tekintély, melyhez ép úgy fordultak az upsalai egyetemről, mint a genfi vagy bécsi egyetemről. A magyar Természettudományi Társulat megíratta vele a magyar virágos növényeket, a földművelési miniszterium a gyomnövényeket, a tudományos Akadémia a buzavirágokat, mely utóbbi a monografiák közt páratlan. A magyar ifjúság olvasmányai közt a legismertebb A kis kertész, de különösen A kistudósok című könyve, melyek színes fantáziával és alapos tudással megírt művek. A polgári leányiskolákban pedig két kiadást fogyasztottak már el 2 év előtt megjelent természetrajzából, míg néhány hét előtt megjelent népiskolai természettanáról a hivatalos bíráló így kezdte az ajánlást: „Végre egy igazán jó könyv.”

Wagner tanári és írói egyéniségének nagy ereje, hogy a tudós alaposága és az íróművész megérző fantáziája egyesül benne. Sőt a festőművész képességeivel is szolgálja könyveit, mert tudományos munkáinak legjobb illusztrációit azok, melyeket ő maga készít. A Dómagyarországi Természettudományi Társulat megozolásából készülő monografiájában, me

NEUMANN M.
uri szabó
cs. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe
Arad.
Oszti és téli nagy képes árjegyzéke megjelent.

Kívánatra ingyen és bérmentve. 4213

lyet most a Delibátról ír, az összes rajzokat 5 maga készíti.

Az aradi állami tanítóképző intézet egy sokoldalú, olvasmányokon és bel- és külföldi tanulmányokon tudóssá izmosodott oly tanárát veszíti el Wagner Jánosban, aki a népiskolai élet egyszerű művészetével a filozófus és művészi lélek komplikáltságát egyesítette magában.

Tanártársai és tanítványai egyformán nagyon szerették. Bár nagy vesztes az aradi iskolaügy, de a hivatalos lap mai váratlan híre minden tanítói körben igazi örömet okozott. Egy kiváló képzettségű jó ember és jó tanár jut előre a saját erejéből.

(=) Meghívó. Az aradi állami elemi iskolák gondnoksága szeptember hó 2-án délután félöt órakor a városháza tanácstermében ülést tart, melyre a gondnokság tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Az ülés tárgyai ezek: 1. Elnöki előterjesztések. 2. 1910-11-ik. tanévi számadások. 3. 1911-12-ik tanévi költségvetés. 4. Folyó ügyek. 5. Indítványok.

(=) Áthelyezett tanárok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kuzsila Péter dévai állami tanítóképző-intézeti tanárt a kolozsvári állami tanítóképző-intézethez. Elekes Lajos temesvári állami tanítóképző-intézeti tanárt pedig a dévai állami tanítóképző-intézethez helyezte át.

(=) Kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter Maurer Mihály aradi állami tanítóképző-intézeti gyakorló iskolai tanítót kinevezte a IX. fizetési osztályba.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Apponyi támadói. A temesvári ítéltábla ma jóváhagyta a törvényszéknek azt az ítéletét, amelyet Apponyi Albert gróf támadói ügyében hozott. E szerint Horovitz Alfréd és Lengyel László ügyvédek, Róth Ottó ügyvédjelölt, Baron Ede, budapesti párttitkár és hat munkást felmentettek a magánosok és hatóság elleni vád alól. Valamennyien azzal voltak vádolva, hogy Apponyi temesvári bevonulásakor köveket dobáltak és erőszakoskodtak.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, szeptember 20.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kínálat, vételkedv korlátozott, 30 ezer mm. változatlan.

As áruk 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Busa 1911. októberre	11.85-11.88	11.83-11.84
Busa 1912. április	12.10-12.11	12.10-12.11
Rozs 1911. októberre	10.18-10.19	10.23-10.24
Tengeri 1912. május	8.40-8.41	8.36-8.37
Zab 1911. októberre	9.52-9.53	9.52-9.53

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Szeptember 20. —

Magyar aranyjáradék 4 ⁰ / ₀ ...	110.50
Magyar koronajáradék 4 ⁰ / ₀ ...	90.50
Magyar koronajáradék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ ...	80.10
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀ ...	91.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény ...	92.50
Magyar nyereséjsorsjegy kölcsön ...	219.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön ...	155.—
Osztrák járadék papírban ...	92.—
Osztrák járadék ezüstbe ...	95.50
Osztrák járadék aranyban ...	115.60
Osztrák koronajáradék 4 ⁰ / ₀ ...	92.—
1880. évi osztrák államsorsjegy ...	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény ...	19.90
Magyar hitelbank-részvény ...	84.75
Osztrák hitelintézeti részvény ...	644.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény ...	729.—
20 frankos arany (Napoleonkor) ...	19.15
Német birodalmi márká ...	117.87 $\frac{1}{2}$
London vista ...	241.35
Páris vista ...	95.80
20 márkás arany ...	28.53

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményesarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. szeptember 20.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	11.15-11.20
77	11.20-11.25
78	11.25-11.30
79	11.30-11.35

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	11.05-11.10
Rozs	9.30-9.35
Arpa	8.80-8.85
Zab	8.60-8.65
Tengeri	8.40-8.45

Kőbányai sertéspiac.

Szept. 20.

Szeptember 19. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 162-163 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 166-168 fillér. Közép (páronként 240-280 kgr.) 172-174 fillérig.

Sertéselésztszám: 1911. évi szeptember hó 17. napján volt készlet 29908 drb. — 1911. szeptember hó 18-án felhajtott 125 drb. — 1911. szeptember 18-án elszállított 150 drb. — 1911. szept. 19. napjára maradt készletben 29783 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma csütörtökön, 1911. szeptember 21-én:

1. Montserrat és a Pyrenéi hegyek. Gyönyörű természetutáni felvétel. — 2. Toto imádja az új divatot. Humoros. — 3. Zulu országban. Amerikai dráma. — 4. A szórakozott. Kacagató. — 5. A fogadalom. Érdekesítő dráma. — 6. Gyémántbányász. Látványos, tanulságos. — 7. A feltaláló pezsgősüveg Dráma. Szenzációs slager kép. — 8. Lemke és a pezsgős üveg. Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártsték 1 kor. I-6 hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

URANIA

(Báró Simonyi-ujon I. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1911. szeptember 21.

1. Tutajozás az Alpesebben. Természet után. — 2. Mindig ugyanaz a hus. Bohózat. — 3. Afrikai vízesések. Látványos. — 4. Pali a moziban. Bohózat. — 5. A világfi. Dráma. — 6. II. Ali Mohamed. Látványos. — 7. középkori történet. Dráma. — 8. Madeira. Természet után. — 9. A várnagy boszúja. Dráma. — 10. Chan-teclere. Paródia Edmond Rostand hasonló című vígjátéka után.

Előadások 8. u. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadások tartama 3 óra.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Az aradi ruházati iparosok szövetségének cipészipari szakosztálya által a mai lapokban közzétett nyilatkozatra vonatkozólag ügyvédem Bedő Árpád dr. ur utján a sajtópórt rágalmarás miatt folyamatba tettem. Arad, 1911. évi szeptember 20 án. Purjesz Lászlár, Központi cipőraktár. 4579

Értesítés.

Az izraelita ünnepek miatt az üzletem f. hó 23. és 24-én, valamint október hó 2-án egész napon át zárva lesz, miért is kérem a mélyen tisztelt vendéközönséget, hogy szükségleteiket előbb beszerezni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel

Reich El.

4575

színházi versenybazár.

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz.

Vese és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Orvosiilag ajánlva.

Aradi főlerakat

Pollák József cégnél, József főherceg-ut II. sz.

Allandó

borbevásárlónak ajánlkozik

egy az aradhegyalját ismerő, megbízható, kaucióképes szőlőbirtokos.

Ajánlatok „Borbevásárló” jelige alatt továbbit a kiadó. 4543

SALAMANDER cipők elárúsítása.

Oriási választék

valódi amerikai

VADÁSZ-CZIPÓKBEN.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszerezniem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. viselhet. luxus kivétel 20 , 50 ..

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza.

1916

Tessék a kirakatot megtekinteni.

Telefon 312 szám.

Gyönyörű ajándékot

küldünk Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha aranyjegyzékünk azékküldése czéljából nekünk

100 darab címét
(csak vidékit)

magán és államhivatalnokok, tanítók, főpapok, orvosok, agrárszolgálati hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szituált magánzók, kereskedők, iparosok s.b. címelt lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy iv papírra leírva beküldi.

Vertrieb patentierten Neuheiten.

LEOP. WEISZ, Wien, II/2. Hofenedergasse 1.

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezni

felkeresni vételkény-

szert nélkül

Vogel László

műrás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,
tört aranyat vagy más
tárgyakra becserelem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok
ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Arad, József főherceg-ut 9.

(Lutheránus templommal szemben.)

Egy a fehérneműtömhöz való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcserelésnek

TELEFON 438.

TELEFON 438.

Hauszer K. Géza

hangszerkészítő

Arad, Deák Ferenc-utca 40. szám.

(Dr. Winter-ház.)

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőmet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

hangszer műhelyem

Deák Ferenc-utca 40 szám alatti

van. — Raktáron tartok dus választékban mindennemű hangszerket. Elvállalok hangszer átalakításokat és javításokat legutányosabb árak mellett. Vidékre megrendeléseket leggyorsabban eszközölök. Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

Hauszer K. Géza,

hangszerkészítő.

2801

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar

építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkálatokat, úgymint:

tervezéseket, új építkezést,

régi épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a legutányosabb árban készlek.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

2831

építész.

Új díszmű, mázoló és fényező műhely.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Arad, Kossuth-utca 58. sz. a. mázoló és fényező műhelyt nyitottam.

Elvállalok mindennemű épület, butor, portálé mázolást, fényezést, floderozást és bármilyen kivitelű fényezéseket legszolidabb és legizlésebb kivitelben, igen jutányos árakban.

Vidékre is árkülbözet nélkül.

Szíves megbízásokat kér:

Papp András

fényező és mázoló. 4055

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Fábrián-utca 10. (Bonts-házban)

uri szabó-

üzletet nyitottam.

Hökelő külföldi műtermekben szerzett tapasztalataim alapján módomban áll minden fazonu öltönyöket és felsőkabátokat legmodernebb szabással legizlésebben gyorsan és pontosan kiszolgálni! — Meghívásra szövetmintákkal készséggel házhoz is elmegyek. Főelvem: Szolid és figyelmes kiszolgálás. 8861

Szíves megbízásokat kérve, maradok teljes tisztelettel
Nagy Mihály, uri szabó.

Ne utjón fel semmiféle hangzatos reklámnak, hanem saját érdekében felhívom a figyelmét, mert most ismét nagyobb mennyiségű áruk érkeztek, amelyeket csak

az Asztalos Sándor-u. 4. sz. alatt levő

CSIPKE ÁRUHÁZBAN

lehet beszerezni. Eladáásra kerülnek a következő

olcsón beszerzett áruk

Női ing R. Schiffonból 75 kr.-tól
Női nadrág R. Schiffonból 74 kr.-tól
Glott alj I. dupla 125 kr.-tól
Lüszter alj I. dupla 125 kr.-tól
Selyem alj I. dupla 375 kr.-tól
Mildervédő batiszt 52—59 kr.-tól
Batizt alj 125 kr.-tól
Taft selyem I. métere 68 kr.
Csikos selyem I. métere 82 kr.
Gyermekruhák 75 kr.-tól
Eszernyők 120 kr.-tól
Férfi ing R.R. schiffonból 99 kr.-tól
Férfi ajour sokni 39 kr.
Férfi nyilas sokni 39 kr.

Zsebkendő tucatja 58—120 kr.-tól
Gallér csak 7 kr.
Kézölő párja 8—16 kr.
Harianya 3 pár 50, 60 és 100 kr.
Kézlomka kongré kezdés 125 kr.
Csipke métere 1 kr.-tól.
Csipke szövet 25 kr.-tól
Csipke gallérok 50 kr.-tól
Ezérna keztük 15 kr.-tól
Férfi nyakkendők 10 kr.-tól
Hosszu glase keztük 150 kr.
Glase keztük rendez 59—85 kr.
Női ajour harisnya 35 kr.
Női nyilas harisnya 39 kr.

Csipke és csipkebetétek nagy választékban. — Csipke-szövetek nagy választékban.

Azonkívül érkeztek nagyobb mennyiségű csipkefüggönyök, stórok, himzett madeira, schweizi himzések, női és férfi harisnyák, gyermek-harisnyák, selyem- és cérna-keztük, finom női fehérneműk, női kötők, stb. Meglepő olcsó árak.

Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mivelhogy most ismét igen nagymennyiségű újabb áruk érkeztek.

2801

Tisztelettel

Csipke áruház.

Óvást! Figyelmeztetjük a t. vevőközönséget, hogy üzleten kívül senkit sem jögsitünk fel cégünkől áruk elárusítására.

Férfi ruhászövet gyapjuból frt. 1.20 kezdve. — Blous 1.25 kr.

Költözők figyelmébe!

Vilamos világítási berendezéseket **csillárokkal**

együtt kedvező ártéssel feltételek mellett szerel és szállít

KOCH DANIEL

Vilamoscsengő és telefonberendezési vállalkozó Arad, Deák Ferenc u. 42.

2 havi időtartamra keresünk egy oly

irodai erőt,

ki a délutáni órákkal rendelkezik. Magyar, német levelezés és könyvelés megkivántatik. 4557

Rosenblüh H. és Társa.

Szalkai Arminné

hímző és fehérnemű vállalata Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Színes és fehér hímzések ugyszintén **fehérnemű** varrások **olcsó árban** készülnek.

Uri leányok fehérnemű varráshoz és hímzéshez oktatásra felvételnek.

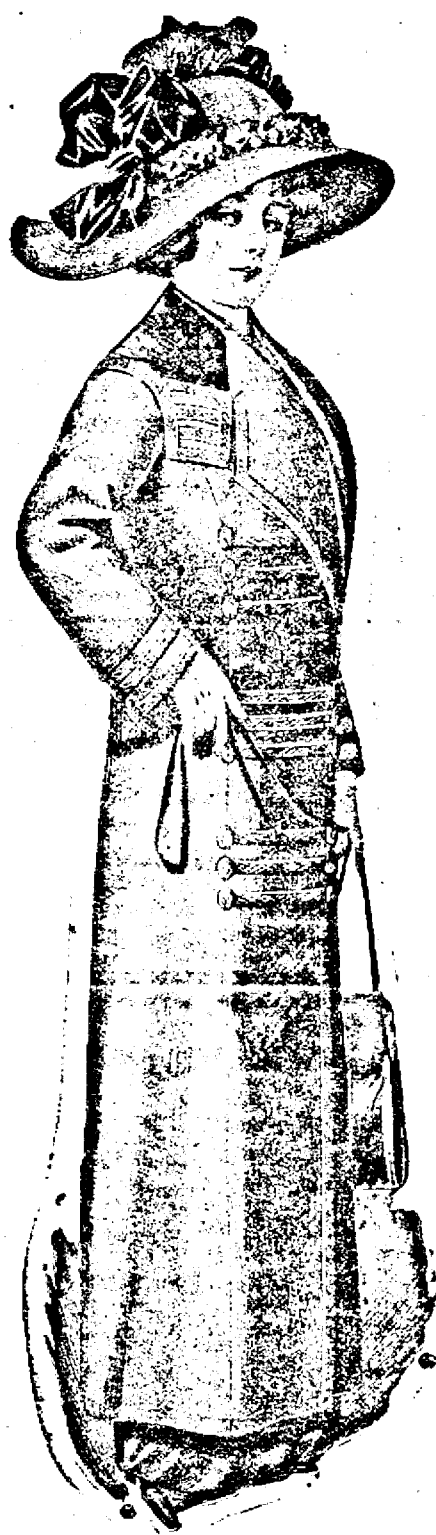
Husserl Manó

Arad, Szt. Pál-utca 11. sz.

Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készít modern butor veretot. Fém-csiszolás, galvanizálás. (Nikkelozés, vörös és sárga rezezés, horgonyozás, ónozás, aranyozás, ezüstözés.) 8841

Galvanoplasztikai munkák

Uj üzlet!

György Menyhért és Társa

női felöltők áruháza

Aradon,
Andrássy-tér 8.
(Minorita-templom fő-
bejáratával szemben)

Szigoruan szabott árak!
Telefon 855. sz.

A MIRE MINDEN HÖLGYNEK SZÜKSÉGE VAN

HAJÁPOLÁS TEERAVON szagtalan kátrány Champooor egy borték 40 fillér.	BŐRÁPOLÁS HANAGAWA fehérítő mandula kőzpor 1 borték 30 fillér.
A FÜRDŐBEN ÉS MOSDOVIZBEN Szárany KÖLNH VIZ egy borték 30 fill.	A SZŐKE MAJNAR HANAGAWA Chamilla champoo egy borték 30 fill.

Egyedülvitelő Ausztria-Magyarországra
A. GROSSMANN
Wien VI. Esterházygasse 11. a.

Raktár Aradon: 0007
HANZU NESTOR Vöröskereszt drogeria Weltzer-J.-u. 2.

Ön is szeret

jól és olcsón venni? Ha igen,
ugy okvetlenül keresse fel
KORÁNYI JENŐ
cipő, kalap és uri divat áruházát,
mely páratlan a jó áru és olcsó
ár tekintetében. o o o o o

Még mindig van 20000

pár cipő, kalap és divatcikk raktá-
ron, mely előrehaladt saison miatt
hallatlan olcsón kerül eladásra.

Cipők már 1 kor.-tól kezdve.

DEAFF szabadalmazott golyós csapágy- varrógépek

a jelenkor legjobb gépei, könnyű,
zajtalan járás, utólérhetetlen tar-
tósság, műhímsésre, harisnya- és
tehéneműtömésre, kiválóan alkal-
masak könnyű járásuk folytán. Dus
választék családi és ipari célokra.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszeresznai Arad, Szabadság-tér 7.
Nagy szakszerű javító műhely.
Telefon szám 96.

IGAZ SÁNDOR

ékszer-, ezüstnemű- és különlegességi óraüzlete

ARAD, Andrássy-tér.

(Minorita-palota.)

4811

Dus választék!
Szolid árak!
Városi és megyei telefon 321.

Molnár Antal

épület- és butorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Felvállalja minden e szakba vágo munkák készítését, úgymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat

a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 8951

Molnár Antal,

épület és műbutorasztalos.

Jó erkölcsű fió tanulóknak felvételtik.

Okt. 31-én költözöm!

Czipő és uri divat áru raktáram addig **gyári árban árusítom.** Raktáron vannak a legdivatosabb női-divat fél cipők és őszi magas divat-cipő különlegeségek. Férfi cipőkben, **angol, francia és amerikai cipők óriási választékban,**

hallatlan olcsón

lesz elárusítva.

Gyermek cipők szintén minden kivitelben kaphatók. **Tessék olcsóságomról meggyőződni.** 4011

Iványi Menyhért

cipő és divatáruház,

Förrey-utca (Hunyady-palota)

Ősz haj nincs

Minden haj megkapja eredeti színet, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

≡ Nagy üveg ára 2 korona. ≡

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

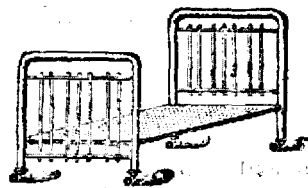
3 üveget ingyen láda és csomagolással bérmentve küld. 1524

Telefon 847. szám.

Garai Károly

vasbutorgyára

Aradon, József főherceg-ut II. sz. és Karolina-utca sarok.

Gyárt rézbutorokat a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelben, vasbutorok nemzetközi szállítása a világ minden irányába. Képvisele a bel- és külföld minden nagyobb városában. 3471

Zsigmondháza község előljárótól.

895—1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Zsigmondháza községben a szülésznői állás elhalálozás folytán megüresedvén, ez állásra az 1908. évi XXXVIII. t.c. 6. § a alapján pályázatot hirdetünk.

Felhívjuk mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a hivatkozott t.c. 27. §-ában megkívánt képesítést igazoló okmánnyal és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket alulírott községi előljáráshoz 1911. évi október hó 15-éig nyujtsák be, mert a később beadott pályázati kérvényeket figyelembe nem vesszük.

A szülésznő fizetése havi utólagos részletekben fizetendő évi 120 korona, azonkívül a szülési segélyek után szabályrendeletileg megállapított esetenkénti 4 korona díjazás.

A megválasztandó szülésznő a vagyontalan szülő-nőket díjtalanul köteles segélyben részesíteni.

Zsigmondháza 1911. évi szeptember hó 15-én.

4514

Községi előljáráóság.

Tyükszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használatával, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**

Szab és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részeket „**Peppo**”-val ecseteljük. A

mírigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. -- Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „**Phenolsav**”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „**MELOGEN**”- Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421 **2 korona.**

Kitűnő amerikai gummi

a „**NITER**” 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Az iskolai beiratás alkalmából

2000 drb. fiu és gyermekkalap

a legolcsóbb árban lesz elárusítva.

Megérkeztek a legújabb divatu női modell posztó kalapok és női csibész kalapok, 5 korona darabja, olcsóbb mint bárhol.

A legújabb divatu saját készítményű nyulszőr kemény és puha férfi és gyermek kalapok minden színben és divat formában. 14

Vidékről beküldött bármely kalap tisztítása és festése ha az 3 darab, portómentesen szállítatik vissza.

A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel

4116

Bittenbinder Konrád,

Arad, Deák Ferencz-utca 42. szám.

Uraik figyelmébe

ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényelmes nélkül nagy bel- és külföldi szövet raktáramat

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferencz-utca 40. sz. (Dr. Winter-féle házban) nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású nőtöltésű vagy felöltő, finom szövetekből kifogástalan kivitelben, mérték után récaletfizetésre is kapható. 1200

Becsés pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Ernstné

Glück Hermina

tisztelettel értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy Aradon Böt-
vös-utca 8. sz. a. (volt Glück-ház) egy a mai kor igényeinek meg-
felelő

elsőrangú női ruha készítési divattermet nyitott.

Készít a legújabb divat szerint angol és francia munkákat izléses kivitelben, jutányos árak mellett. Tanítványokat elfogad, a kiket a szabás és varrásban kiképez úgy, hogy divattermében saját ruháikat elkészíthetik.

4848

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári raktára,
1547 valamint valódi

Agnum sanctum tekegolyók
és bábuk legjutányosabb
árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű és játék-
áru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21.

Barthl János

épület és műlakatos
Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, u. m.: épület-
vasalásokat, vaskerítéseket, sűrű-
csokat, takaréktűzhelyeket és min-
dennemű javításokat pontosan és
jutányos árakon.

Költségvetéseket úgy helyben, mint
vidéken díjmentesen.

A n. é. közönség becses párt-
fogását kéri, kiváló tisztelettel

1175 Barthl János.
Jó házból való fiuk tanulól felvétetnek.

Új lakatos műhely!

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű közönséget és üzletfeleimet,
hogy Arad, Árpád-tér 3. szám alatt

épület és műlakatos
műhelyt nyitottam

Elvállalok megrendelésre min-
dennemű épület-vasalásokat, vas-
rásokot, ugyszintén takaréktűzhely
és szivattyús kutak javítását, nem-
különböztetve minden e szakba vágó
munkákat pontos és lelkiismeretes
kivitelben. — Vidéki munkát is ár-
különböztet nélkül.

A nagyérdemű közönség nagyra-
becsült pártfogásáért esedezem

kiváló tisztelettel:

KLEIN GYULA,

1289 épület- és műlakatos.

Egy jó fiu tanulónak felvétetik.

Ha olcsón akar vásárolni

ugy keresse fel
okvetlen mielőbb

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházát

ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legújabb divatu
női és gyermek

felöltők és szőrmeárak

óriási választék-
ban feltűnő olcsó
árban kaphatók.

YOGHURT.

Dr. Floris Á. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja
„Miképen lehetünk hosszúéletűek” című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél bacte-
riumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a
bélben való rothadást.

A vértetecskék jótékony munkáját fokozza, gyenge
sav hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomor-
nak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben
emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalma-
san pusztítja a bacteriumokat így a táplálék felszívó-
dását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt cze-
n kívül azt a legüdvösebb legszerencsésebb és számukra
lenhasznosabb munkáját is lejt ki, hogy a véredé-
nyekben lerakodott vékony mészréteget úgy a vasta-
gabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi
szemcsékre oldja fel.

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyet-
len biztos szert, amely megóvjá a szervezetet a korai
megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet

Ajánlják gyomor és bél rendetlenségéknél, elerőt-
lenedett, lesóványodott, vérszegény betegeknek rossz
emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Naponta friss készítmény kapható 1505

FÖLDES KELEMEN-NÉL ARAD.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizadásban szenvednek,
legjobban ajánlható szer Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására.
— Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorsabályozó szer.
Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főtájás elleni pastilla.

A fejtájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabban) 1 korona.

Kapható kizárólag!

1845

Rozsnyai Máttyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓS-
féle IBOLYA-CREME használatával.

Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrásy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat
realiskolát, vagy hat polgári
iskolát végzett fiatal embert

GYÓGYSZERÉSZ GYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

491

Arad, Andrásy-tér 22. szám.

Ezen rovatban minden nap egy-
napot beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 14. sz. H.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Szerkesztőség: 257. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján vagy levélbirtokosokhoz. Többszörösen a hirdetés névszáma mindenkor közzé-
tehető megkötés nélkül, (a jelzés leveleket kivéve) felvilágosításra azonnal a kiadóhivatal, és esetben, vállalkozás megkötéséig. Az apróhirdetések díja a sorok száma szerint mértéke. Minden nap 4 fillér, vastag-
gabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 30 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt sorok a kiadással előzetesen megkötés nélkül. A hirdetés a kiadóhivatal
kivételre díjtalanul megmarad. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

INGATLAN.

Angyal-utca 25a. sz. ház
eladó, melyben egy régóta fennálló
jóforgalmu szatóc-szövet üzlet van. 4268

Zoltán-utca 6.,

Bockó-utca 9. számú házak eladók.
Bővebbet a kiadóban. 4377

KÜLÖNFÉLE.

Egy ügyes varrónő
elfogad, jutányosabb árban, otthon
munkát. Cim a kiadóban. 4558

Augusztus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferencz-téri
polgári fiú-iskola mellett a „Miner-
va” könyv- és papírkereskedés.
Knyeszer Imre és Tsa. 3988

Minden ragyog,
ha Raport fémtisztítót használ, Voj-
tek és Weisztól. I 3326

Kerékpáros Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.
Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám.
(Zrinyi-utcai oldalon.) 8412

„Herkules” 388.

Mótoros Tűzfifa Fűrészelési Vállalat
Arad, Szabadság-tér 17. Telefon 658.
Elvállal legmodernebb gépeivel
tűzfifa hűtésnél való fűrészele-
sét, hasítását és behordását legol-
csóbb árak mellett. Sürgős esetek-
ben módunkban áll 1 waggon fát
2 óra alatt teljesen bevégezni.

Ha pecsétes a ruhája
csak a „Purinált” használja. Vojtek
és Weisztól I 3328

Meghívás.

Világos hegyközsége 1911.
évi szeptember hó 27-én
dél-élelőtti 9 órakor saját
irodahelyiségében

közgyűlést

tart, amelyen részt venni a t.
szőlőbirtokosok tisztelettel meg-
hívattak. 4549

Tárgysorozat.

1. Az általános szűret határ-
idejének megállapítása.
 2. Az 1912. évi előirány-
zat megszavazása.
 3. A hegyközség új rend-
tartásának tárgyalása.
 4. Egyéb indítvány.
- Világos, 1911. szept. 17.
A hegyközségi elnökség.

Arverési hirdetemény

Folyó évi szeptember hó 30-án délután 3
órákor Temesvárott

**Nyersolajmotorok, Benzinlokomobilok és
automobil** 4554

fognak birói árverésen eladatni.

- 1 drb. 50 HP nyersolajmotor, Bakrich-féle.
- 1 drb. 25—30 HP nyersolajmotor, Bakrich-féle.
- 1 drb. 14—16 HP benzinlokomobil, kocsira szerelve,
Werdau-i gyártmány.
- 1 drb. automobil 16 HP Bolley-gyártmány, 5 üléses téli
karosseriával felszerelve.

Érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással

Dr. Bárviig Ödön
ügyvédi irodája, Temesvár.

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weitzer János-utca 2. sz. n.
Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb
árakon. — Raktáron tartok 50 da-
rab használt kerékpárt 50 koroná-
tól feljebb. — Telefon 751.
Kerékpár és varrógép szakaszorú javító-műhely.

Egy ügyes

**kirakat rendezőt,
azonnali belépésre
keresünk.** 4549

Rosenblüh H. és Társa.

Nyugodtan alhat,

ha fehérneműje egész éjen át
„ASSZONYDICSÉRET” mosókivo-
nattal van beáztatva, mert ez a
szer a legrövidebb idő alatt nagy
könnyűséggel önmaga oldja fel a
szennyet s másnap gyorsan és
fáradtság nélkül lehet a ruhát
SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-
SZAPPANNAL vakító fehérre mos-
ni, mert az „ASSZONYDICSÉRET”
és a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-
SZAPPAN úgy fehéritenek, mint
a nap!

25.000 Koronával szavatolunk a
SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-
SZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉ-
RET” mosókivonat tisztaságáért.

6898

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi ve-
sződséget és mennyi fáradságot
takarít meg, ha az „ASSZONY-
DICSÉRET” mosókivonaton és
SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-
SZAPPANON kívül semmiféle más
mosószert nem vesz. Ez esetben
mindig jó árut vásárol mérsékelt
áron és kiméli egyrészt a ruháját,
másrészt nem pocskóolja el a ház-
tartási pénzt.

25.000 Koronával szavatolunk a
SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-
SZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉ-
RET” mosókivonat tisztaságáért.

POLOSKAIRTÁS JÓTÁLLÁS MELLETTI

4437

Ablak, lakás, és parket tisztítási vállalatomat a leghatásosabb poloskairtással
bővítettem ki. — Levél, vagy telefonmeghívásra bármikor rendelkezésére áll a n. é. közönségnek.

Telefon 789.

LOVAS KÁROLY,
Mihály-utca 86/B.

Telefon 789.

Ezen rovatban minden szó egy-
mert beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tóh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szerkesztőségi: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utólagosan küldendők — a szelvényen a szöveg elől — avagy levélbéllyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Szavaknál megkeresésnél, (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratos felhívással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiváratára díjtalanul megkeresendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettségük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Ki vesz nőül

20 éves félárva leányt 400.000 korona vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. 4558

LEVELEZÉS.

„Borongós napok.”

Kérünk még 48 fillért küldeni.

Eiragadtatással

beszélnek mindenütt a „Molly” kézfínomító kitűnő hatásáról. Egy üveg ára 1 korona. Hanzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

Fess termetű,

csinos, barna, fiatal, molett urinő ismeretséget keresi gavallér uri ember. Cím: „Magas termet” a kiadóhivatalba. 5097

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-3829

Előkelő

urinőnek ismeretséget keresi komoly uriember. Levelet a lapban való jelzés mellett „Jó fiu” címen kérek. 5099

607.

Higienikus gummi-ujdonság a legjobb, 6 drb. 3 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás Aradon: Hanzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

ALKALMAZÁST NYER.

Két izr. varróleány

felvétetik Eötvös-utca 12. sz. 4507

Üveg- és porcellán-üzletbe

egy ügyes kiszolgáló leány, ki a könyveléshez is ért, felvétetik. Ugyanott egy üvegezett irodahelyiség eladó. Cím: özv. Sütő Józsefné, Forray-utca. 4546

Varró leányok

2—3 évi gyakorlattal Erdélyi Andorné varrodájában Aradon Rákóczy-utca 4. sz. szeptember 21-től felvétetnek. 4372

Egy fiatal szoptatós dadát

keres Vadas főhadnagy, Kossuth-utca 4. 4555

Felső kereskedelmi,

vagy négy polgárit végzett fiatal-embert fakeskedés gyakornoknak alkalmaz. Cím a kiadóhivatalban. 4556

Jó írása

és magaviseletű jegyző gyakornok október 1-től Garbán, alkalmazást nyer. Fizetés megállapodás szerint. Ajánkozhatni Kotzó Károly jegyzőnél. 4572

ALKALMAZÁST KERES.

IV. polgárit

végzett román nyelvet is bíró fiatal egyén, azonnali belépésre állást keres. Közé: Marosborsa, Arad-megye. 4525

4—5000 korona

óvadékkal rendelkező, több nyelvet beszélő, 28 éves izr. nőtlen fiatalember állást keres. Megkeresések „Szorgalmas” jelzére a kiadóba kéretnek.

Keresztény

fűszer, rövidáru segéd azonnali belépésre állást keres. Cím: Szakáts Árpád, Seprős 4552

KIADO LAKÁS.

Egy 2 szobás lakás

október 1-re kiadó Fácán-utca 3a. sz. alatt, bővebbet Angyal-utca 25a. szám alatt. 4267

Egy modern,

3 szobás utcai lakás, minden mellékkeliséggel, a törvényszékkel szemben 1911. november 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Erkölyes 3 szobás

modern lakás november 1-re kiadó. Teleky-utca 17. 4352

Kiadó

egy elegáns II. emeleti lakás, Szabadság tér 5—6., november hó 1-től. Bővebbet Neuman-palota, II. em. 27. ajtó. 4448

Modern lakások.

Az aradi szerb egyházközség Szent István-utcai új II. emeletes bérházában több 3—4 szobás modern uri lakás november 1-től kiadó. Minden egyes lakás teljesen elkülönítve, villany és gázvilágítással, gáz fürdőkályhakkal estlingeni redőnyös ablakok és tolgypadokkal stb. Ugyanott egy nagyobb pince kiadó. Közeli felvilágosítással szolgál Zsupánszky Sztankó esperes, (Kossorú-utca 3. sz.) Tabakovits Emil Tököli-tér 2/a. 3914

Magánház

Lipót-utca 4c. szám 5 szoba,- elő- és fürdőszobával, 2 konyha, 2 kamara, pince, vízvezeték és gázvilágítás berendezéssel ellátva, árnyékos udvarral, november 1-re 900 koronáért kiadó. Bővebbet Főthi háztulajdonosnál, Aranykéz-utca 12. (szegényház.) 4576

4 szoba,-

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Battbyány-utca 33/a. szám alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmes-ternél. 4365

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerrel. I-3392

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

egy két szobás utcai lakást a szükséges mellékkeliségekkel idősebb urnő részére október 15. vagy november 1-ére. Felvilágosítással szolgál Vass József fakeskedő Uj-arad. 4523

Kopott parket

tükörfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. I-3382

ÜZLETEK.

Máriaradná

egy 23 év óta fennálló jó forgalmu fűszer és vegyeskereskedés, más vállalat miatt azonnali átadó. Bővebbet a kiadóban. 4518

OKTATÁS.

Kőműves mesteri

vizgára előkészít Strakovits Vilmos építész Arad, Szél-u 1b. 4462

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentollin fogcímje. I-3328

VÉTEL ÉS ELADÁS.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak Csermón és Piskin. 3451

Csukott batárt,

könnyűt, olcsót, de jókarban levőt keresek megvételre. Ajánlatot „Batár” cím alatt a kiadóhivatalba kérek.

Zsidó

ünnepi imakönyvek és az összes szertartási cikkek kaphatók Pichler Sándor papir- és írószer üzletében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Bladé

egy szép olajtengelyű csukott hintó. Dr. Kronstein Vilmos, Neuman-palota. 4559

4 ajtó acélpáncél

pénzszekrény olcsón eladó. Aradi vasipar részvénytársaságnál. 4551

Legfinomabb csemege szőlőt

(chasselas, passatutti muskotály) ajánl: Hámory gazdaság, Arad, Deák Ferenc-utca 3. sz. 4577

Eladók

teljes fűszer állványok felszerelésel, portállal, kívánatra áruval. Kossuth-utca 56. 4469

Gyári áron alóli

jó és olcsó női, férfi és gyermek cipők nagy választékban csak az Amerikai áruházban, Salacz-utca 1. sz. Róna Jenőnél szerezhettek be. 3983

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett borát ecetesedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz. I-3328

Lampionok

10, 16, 24, 30 és 40 fillér. **Con-fetti** 100 csomag 6 K., 1000 csomag 42 korona. Ingusz I. és fia könyv- és papir-kereskedésében Arad, főútlek Andrassy-tér 18., fióküzlet Weitzer János-utca. 555

Vásároljon

ottan, hol a legjobbat olcsón veheti, ez csakis Klein József Arad, Petőfi-utcai cipő üzletében lehetséges, hol úgy a járt gyártmányu, mint valódi amerikai formájú cipők nagy választékban kaphatók. Városi és megyei telefon 826. szám. 3726

Makzók

és egyéb izraelita imakönyvek legnagyobb választéka Krausz Paulin könyvkereskedésében színház-épület. Ugyanitt megbízható könyvkihordó alkalmazást talál. 4491

Pathány Confect.

Uj pathány- és egerirtőszer husból előállítva. Biztos hatású és veszélytelen más állatokra. Hanzu Nestor Vöröskereszt Drogeria. 3621

Képekerekből 4301

legnagyobb választék, legjutányosabban lesznek elkészítve Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és diszmu áru kereskedésében. Telefon 568. Üvegezést is vállalal.

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (Arad város)